

Školní vzdělávací program Gymnázia Vysoké Mýto

Příloha č. 3

Učební plán pro vyšší stupeň osmiletého gymnázia a čtyřleté gymnázium + osnovy volitelných předmětů pro školní rok 2024 – 2025

Učební plán pro vyšší stupeň osmiletého gymnázia a čtyřleté gymnázium od 1. 9. 2024

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Předmět	Zkratka	1. A, B	2. A, B	3. A, B	4. A, B	Celkem	Časová dotace	
									skutečná	minimální
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	ČJ	4	4	3	5	16	16	12
	Cizí jazyk	Anglický jazyk (z toho konverzace)	AJ	3 (0)	4 (1)	3 (0)	4 (1)	14	14	12
	Další cizí jazyk	Německý jazyk / Francouzský jazyk / Ruský jazyk /Španělský jazyk	NJ/FrJ/ ŠpJ	3	3	3	4	13	13	12
Matematika a její aplikace		Matematika	M	4	4	4	4	16	16	10
Informatika a komunikační technologie		Informatika	INF	2	2	0	0	4	4	4
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	D	2	2	2	0	6	41	36
	Obč. a spolvěd. základ	Základy spol. věd	ZSV	2	1	2	2	7		
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	F	2,5	2	2,5	0	7		
	Chemie	Chemie	Ch	2	2,5	2,5	0	7		
	Biologie	Biologie	Bi	2,5	2,5	3	0	8		
	Geografie	Zeměpis	Z	2	2	0	2	6		
	Geologie									
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	HV	2	2	0	0	4	4	4
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	VV							
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	Tělesná výchova	TV	2	2	2	2	8	8	8
	Tělesná výchova									
Volitelné vzdělávací aktivity		viz příloha č. 3				6	10	16	16	8
Disponibilní hodiny				viz rozpis				---	---	26
Celkem				33	33	33	33	132	132	132

Rozdělení volitelných předmětů

Volitelné předměty 3., 4 ročník (v závorce jsou týdenní počty hodin ve 3., 4. ročníku) Žáci si volí 3 blokové předměty vždy jeden z každého sloupce.				
4. předmět volí žák ve čtvrtém ročníku formou dvou dvouhodinových seminářů.				
	1. předmět	2. předmět	3. předmět	4. předmět
Blok T technický	Anglický seminář (2, 2)	Cvičení z matematiky (2, 2)	Informatika a programování (2,2)	Finanční gramotnost (0,2)
				Estetický seminář (0,2)
Blok S společenskovědní	Právní výchova (2, 2)	Psychologie (2, 2)	Společenské nauky, historie (2, 2)	Matematický seminář (0,2)
				Společenskovědní seminář (0, 2)
Blok J jazykový	Francouzský jazyk (2, 2)	Anglický seminář (2, 2)	Anglický seminář (2, 2)	Chemický seminář (0,2)
				Biologický seminář (0,2)
Blok P přírodovědný	Cvičení z fyziky (2, 2)	Cvičení z chemie (2, 2)	Cvičení z biologie (2, 2)	Dějepisný seminář (0,2)
Označení tříd: Vyšší stupeň osmiletého gymnázia: 1. A (1. A – kvinta), 2. A (2. A – sexta), 3. A (3. A – septima), 4. A (4. A – oktáva) Čtyřleté gymnázium: 1. B, 2. B, 3. B, 4. B				

Seznam osnov předmětů:

Předměty vyučované v blocích ve 3. a 4. ročníku:

[Anglický seminář](#)

[Cvičení z biologie](#)

[Cvičení z fyziky](#)

[Cvičení z chemie](#)

[Informatika a programování](#)

[Cvičení z matematiky](#)

[Právní výchova](#)

[Psychologie](#)

[Společenské nauky](#)

[Francouzský jazyk](#)

Semináře vyučované ve 4. ročníku:

[Matematický seminář](#)

[Dějepisný seminář](#)

[Estetický seminář](#)

[Chemický seminář](#)

[Společenskovední seminář](#)

[Biologický seminář](#)

[Zeměpisný seminář](#)

[Fyzikální seminář](#)

Anglický seminář

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Anglický seminář** vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Vzdělávání v Cizím jazyce navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností a jazykových kompetencí odpovídajících úrovni B1 a směřuje k dosažení výstupní úrovně B2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, kterou lze charakterizovat následovně: „Rozumí hlavním myšlenkám srozumitelné spisovné vstupní informace týkající se běžných témat, se kterými se pravidelně setkává v práci, ve škole, ve volném čase atd. Umí si poradit s většinou situací, jež mohou nastat při cestování v oblasti, kde se tímto jazykem mluví. Umí napsat jednoduchý souvislý text na témata, která dobře zná nebo která ho/ji osobně zajímají. Dokáže popsat své zážitky a události, sny, naděje a cíle a umí stručně vysvětlit a odůvodnit své názory a plány.“

Vyučovací předmět **Anglický seminář** je dvouletý volitelný předmět, který studují především ti žáci vyššího stupně osmiletého gymnázia i žáci čtyřletého gymnázia.

Výuka volitelného předmětu **Anglický seminář** koresponduje s požadavky přípravy k FCE, což vyžaduje zdokonalování jazykové kompetence uplatňováním moderních výukových metod čtení s porozuměním, poslechu s porozuměním, situačních rozhovorů, řízených mluvních cvičení, lexikálních, gramatických a překladových cvičení a důkladnému rozvoji písemného projevu žáka. Náročnost cíle tohoto volitelného předmětu předurčuje jeho náplň, formy práce, vyučovací metody a postupy. Pět částem zkoušky FCE s rozmanitým obsahem odpovídají průpravná cvičení, jejichž zvládnutí se stále lepším výsledkem předznamenává úspěch při FCE. Práce v semináři je vázána na kompletní zvládnutí některé z moderních učebnic koncipovaných k přípravě na FCE a dosažení výstupní znalosti anglického jazyka v podobě B2 dle SERR (viz příloha ŠVP č. 6).

Rozvržení hodinové dotace v jednotlivých ročnících

3. ročník: 2 hodiny týdně

4. ročník: 2 hodiny týdně

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá ve specializované učebně vybavené audio a video technikou.

Aktuální používané učebnice upřesňuje příloha č. 6 ŠVP Gymnázia Vysoké Mýto.

V předmětu jsou realizována následující průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

- učitelé ve výuce prezentují různé způsoby přístupu ke studiu jazyka a žáky vedou k tomu, aby je využívali (simulace, dramatizace, kombinační úkoly)
- žáci jsou vedeni k hledání souvislostí jak u jazykových struktur, tak u slovní zásoby, součástí hodin i domácí přípravy je práce se slovníky, referenčními příručkami, multimediálním jazykovým softwarem a internetem

Kompetence k řešení problémů

- učitelé poskytují žákům prostor k samostatnému řešení jazykových problémů
- učitel využívá metod problémového vyučování a vhodně motivuje žáky praktickým užitím daného jevu
- prací s texty, kterým ne vždy beze zbytku rozumějí, se žáci učí zacházet s nekompletními informacemi, jsou nuceni domýšlet a hledat souvislosti
- ve výuce jsou simulovány modelové situace, se kterými se žáci mohou setkat v praktickém životě (komentují názory spolužáků, obhajují svůj názor, píšou dopisy na různá témata, vedou rozhovory)
- žáci jsou postupně vedeni k řešení prací většího rozsahu a komplexnějšího charakteru (např. zpracování informací z cizojazyčných medií a prezentace výsledků před třídou)

Kompetence komunikativní

- učitel rozvíjí čtení, poslech, mluvení a psaní
- v rámci konverzace učitelé kultivují u žáků schopnost vyjádření vlastního názoru a jeho obhájení (rozhovor, diskuse), stejně tak jako umění naslouchat názorům druhých a tolerovat odlišnosti
- při práci s jazykovým materiálem vedou učitelé žáky k přesnosti, k identifikaci podstatných informací a rozvíjení jejich interpretačních schopností
- učitel učí žáka pracovat s chybou, vnímat chyby ostatních a improvizovat v situacích, kdy má nedostatečnou slovní zásobu

Kompetence sociální a personální

- párovým a skupinovým řešením úkolů v hodinách žáci rozvíjejí své schopnosti spolupracovat (vnímání pocitů jiných, rozlišení temperamentu, tolerance)
- učitel zařazuje do hodin kooperativní vyučování, párovou a týmovou práci, při které žáci procvičují osvojené jazykové prostředky a nacvičují hraní rolí
- specifický charakter učení jazyka rozvíjí u žáků schopnost soustavné práce s dlouhodobými cíli

Kompetence občanské

- v rámci konverzace vede učitel žáky k tomu, aby zaujali stanovisko k problémům společenským, sociálním i kulturním

Kompetence k podnikavosti

- učitel nabízí žákům aktivity, které podporují jejich schopnost samostatně rozhodovat, reagovat, jednat, plánovat, realizovat, připravovat
- učitel napomáhá žákům používat při práci vhodné pomůcky a technologie (různé druhy slovníků a jejich specifika, počítačový výukový software apod.)

Učební osnovy pro anglický seminář	3. ročník	Strana 1
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI: <u>Porozumění, poslech, čtení</u> - porozumí hlavním myšlenkám autent.ústního projevu s přiměřeně náročným obsahem na akt. téma - pochopí hlavní body a myšlenky autentické konverzace a některé doplňující informace - rozlišuje různé mluvčí a postihne různé názory - pochopí hlavní smysl autentického čteného textu či písemného projevu střední obtížnosti - čte s porozuměním texty v učebnici či přiměřeně náročné autentické texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace - orientuje se i v náročnějším textu z učebnice či výukovém časopise, vyhledá v textu hlavní myšlenky, klasifikuje informace - postihne strukturu přiměřeně náročného textu - přečte text ve výukovém časopise, vyhledá anebo odvodí neznámé výrazy - k detailnější analýze textu využívá různé typy slovníků a informativní literaturu PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI A STRATEGIE: <u>Ústní a písemný projev</u> - vyjádří svůj názor na méně známé téma - reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami střední obtížnosti	MLUVNICE Vyjadřování budoucnosti Slovesné vzorce Minulé časy Prostá a průběhová forma Nepřímá řeč, časová souslednost Modální slovesa: rada, schopnost, zákaz a nutnost Trpný rod SLOVNÍ ZÁSoba Popis povahy Užívání slovníku Popis přírodních scénérií Hromadná podstatná jména Extrémní přídavná jména Frázová slovesa s „put“ Filmy Frázová slovesa s „take“ Slovesa spojená s řečí Idiomy spojené s řečí Cestování Idiomy s “come” a “go” Sloveso “get” Frázová slovesa PSANÍ Neformální dopis, formální email, příběh, recenze, úvaha, esej, neformální email	Český jazyk – průběžné srovnávání s mateřským jazykem Další cizí jazyk – srovnávání s dalším cizím jazykem, který žák studuje (průběžně) Zeměpis – průběžné srovnávání některých informací o anglicky mluvících zemích v souvislosti s konkrétními texty v učebnici, časopisech a na internetu Dějepis – průběžné srovnávání některých informací o světových historických událostech v souvislosti s konkrétními texty v učebnici, časopisech a na internetu ZSV – chování ve společnosti (průběžně) Informatika – průběžně využití dovedností získaných v INF při psaní dokumentů ve Word, psaní mailů apod.

Učební osnovy pro anglický seminář	3. ročník	Strana 2
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- zapojí se do konverzace; udržuje ji a dbá o gramatickou správnost - při komunikaci cítí jistá jazyková omezení, ale kompenzuje je, v případě potřeby si vyžádá potřebnou informaci a prosadí svá stanoviska - sestaví souvislý členěný text týkající se známého či méně známého tématu - užívá složitější spojovací výrazy, logicky strukturuje text a respektuje rozdíl mezi formálním a neformálním stylem - podrobně popíše událost, zážitek a své pocity INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI <u>Ústní a písemný projev</u> - vyjádří své myšlenky a názory a obhájí je - adekvátně, bez zásadních gramatických chyb okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů - reaguje spontánně a bez zásadních gramatických chyb v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů - komunikuje téměř plynule a s nečetnými fonetickými nepřesnostmi na témata konkrétní i abstraktní i v méně běžných situacích i v jednodušších odborných situacích - při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do diskuze na různá témata týkající se běžných každodenních situací, částečně i odbornějších zájmů	<i>TYPY TEXTOVÝCH ÚLOH</i> <i>Porozumění textu a výběr z několika odpovědí (Multiple choice)</i> <i>Porozumění textu a doplňování vyňatých vět z textu (Multiple matching)</i> <i>Porozumění textu a doplňování chybějících slov (Gapped text)</i> <i>TYPY POSLECHOVÝCH ÚLOH</i> <i>Poslech a výběr z několika odpovědí (Multiple choice)</i> <i>Poslech a přiřazení mluvčího k tvrzení, objektu k jeho popisu atd. (Multiple matching)</i> <i>Poslech a doplnění chybějících informací (Gapped text)</i> <i>TYPY ÚLOH Z OBLASTI „UŽITÍ JAZYKA“</i> <i>Doplnění chybějících slov v textu z nabízených možností (Multiple-choice close)</i> <i>Doplnění chybějících slov v textu (Open close)</i> <i>Tvoření slov (Word formation)</i> <i>Přeformulace věty s povinným užitím daného klíčového slova (Key word transformations)</i>	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA (průběžně): OSV - Seberegulace organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - systematickosti mých snah a činností - Sociální komunikace - respektující komunikace - přesná komunikace - pozitivní komunikace - tvořivá komunikace - účelově efektivní komunikace - Spolupráce a soutěž - můj vztah ke spolupráci a k soutěži - jak jsem schopen přijímat názory druhých lidí VMEGS - Žijeme v Evropě - shody a rozdíly v životním stylu evrop. zemí MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

Učební osnovy pro anglický seminář	4. ročník	Strana 3
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI: <u>Porozumění, poslech, čtení</u> - porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace - rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích - porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma - vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné téma a pracuje se získanými informacemi - identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace - využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média - odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI A STRATEGIE: <u>Ústní a písemný projev</u> - formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule	<i>MLUVNICE</i> Uvažování o přítomnosti a minulosti Vztažné věty Stupňování Podmínkové věty Kauzativní slovesa: have, make, let, get <i>SLOVNÍ ZÁSoba</i> Jídlo Slovní páry Složená přídavná jména Idiomy o těle Duševní aktivity Výrazy spojené s myšlením Přístroje a jejich části Složená podstatná jména Úspěchy Složená přídavná jména <i>PSANÍ</i> Zpráva, dopis, stížnost, článek	Český jazyk – průběžné srovnávání s mateřským jazykem Další cizí jazyk – srovnávání s dalším cizím jazykem, který žák studuje (průběžně) Zeměpis – průběžné srovnávání některých informací o anglicky mluvících zemích v souvislosti s konkrétními texty v učebnici, časopisech a na internetu Dějepis – průběžné srovnávání některých informací o světových historických událostech v souvislosti s konkrétními texty v učebnici, časopisech a na internetu ZSV – chování ve společnosti (průběžně) Informatika – průběžně využití dovedností získaných v INF při psaní dokumentů ve Word, psaní mailů apod.

Učební osnovy pro anglický seminář	4. ročník	Strana 4
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu - přednese souvislý projev na zadané téma - s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace - používá bohatou všeoborovou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit - sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko - logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů - podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související - využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma	<i>TYPY TEXTOVÝCH ÚLOH</i> <i>Porozumění textu a výběr z několika odpovědí (Multiple choice)</i> <i>Porozumění textu a doplňování vyňatých vět z textu (Multiple matching)</i> <i>Porozumění textu a doplňování chybějících slov (Gapped text)</i> <i>TYPY POSLECHOVÝCH ÚLOH</i> <i>Poslech a výběr z několika odpovědí (Multiple choice)</i> <i>Poslech a přiřazení mluvčího k tvrzení, objektu k jeho popisu atd. (Multiple matching)</i> <i>Poslech a doplnění chybějících informací (Gapped text)</i> <i>TYPY ÚLOH Z OBLASTI „UŽITÍ JAZYKA“</i> <i>Doplnění chybějících slov v textu z nabízených možností (Multiple-choice close)</i> <i>Doplnění chybějících slov v textu (Open close)</i> <i>Tvoření slov (Word formation)</i> <i>Přeformulace věty s povinným užitím daného klíčového slova (Key word transformations)</i>	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA (průběžně): OSV - Seberegulace organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - systematickosti mých snah a činností - Sociální komunikace - respektující komunikace - přesná komunikace - pozitivní komunikace - tvořivá komunikace - účelově efektivní komunikace - Spolupráce a soutěž - můj vztah ke spolupráci a k soutěži - jak jsem schopen přijímat názory druhých lidí VMEGS - Žijeme v Evropě - shody a rozdíly v životním stylu evropských zemí MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

Učební osnovy pro anglický seminář	4. ročník	Strana 5
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI <u>Ústní a písemný projev</u> - vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou - adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů - reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů - komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i v odborných situacích - při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů		

Cvičení z biologie

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Cvičení z biologie** je dvouletý volitelný předmět, který studují především ti žáci, kteří si ve 3. ročníku a 4. ročníku zvolili přírodovědné zaměření.

V předmětu Cvičení z biologie se žáci zabývají studiem živých soustav, zkoumají struktury a životní projevy organismů, jejich vzájemné vztahy i vztahy mezi živou a neživou přírodou. Předmět navazuje na povinný vyučovací předmět Biologie a zde získané vědomosti a dovednosti rozšiřuje a prohlubuje. Biologické poznatky mají velký význam pro lidskou společnost především v oblasti výživy, zdravotnictví a ochrany přírody. Biologie přispívá k pochopení přírodních zákonitostí. Má úzký vztah k dalším přírodním vědám – chemii, fyzice, matematice a zeměpisu. Během studia se mohou žáci zapojit do biologické olympiády, ekologických soutěží a Středoškolské odborné činnosti.

Rozvržení hodinové dotace v jednotlivých ročnících

3. ročník: 2 hodiny týdně

4. ročník: 2 hodiny týdně

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá ve specializované učebně vybavené audio a video technikou. Je doplňována exkurzemi a tematicky zaměřenými vycházkami. Aktuální používané učebnice upřesňuje příloha č. 6 ŠVP Gymnázia Vysoké Mýto.

V předmětu jsou realizována průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

Učitel

- zadáním samostatné práce z biologie rozvíjí schopnost žáků vyhledávat, třídit a vybírat informace
- zadáním problematických úloh a doporučováním biologické literatury motivuje žáky k dalšímu studiu
- průběžným hodnocením výsledků práce žáků jim umožňuje posoudit jejich pokroky při učení a vlastní přípravě

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- prací s přírodninami vede žáky k porovnání znaků přírodniny, určení a zařazení do systému
- zadáním samostatné práce a během výkladu vede žáky k přemýšlení o problémech a otázkách, k dokazování a formulování závěrů

Kompetence komunikativní

Učitel

- formou diskuse o daném problému rozvíjí schopnost žáků formulovat své myšlenky, vhodně argumentovat, vyslechnout jiné názory, reagovat na hodnocení druhých
- zadáním samostatné práce podporuje žáky ve využívání multimédií pro studium
- vyžadováním slovního komentáře upevňuje znalost odborných pojmů

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zadáním skupinové práce vede žáky k respektování zájmu skupiny, ke spolupráci, k spoluzodpovědnosti

Kompetence občanské

Učitel

- organizací výuky i mimoškolních akcí vede žáky k dodržování pravidel slušného chování, k zodpovědnosti za zdraví své i zdraví ostatních, k ochraně životního prostředí a přírody
- důslednou kontrolou zadaných úkolů vede žáky zodpovědnosti při plnění povinností

Učební osnovy pro cvičení z biologie	3. ročník	Strana 1
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
Žák: - charakterizuje viry a objasní průběh životního cyklu viru - uvede příklady virových onemocnění, možnosti prevence a léčby - zhodnotí pozitivní a negativní význam virů - charakterizuje priony - uvede příklady prionových onemocnění - popíše stavbu a funkci buněčných struktur prokaryotní a eukaryotní buňky - odvodí hierarchii recentních organizmů ze znalostí o jejich evoluci - porovná buňku bakterií, rostlin, živočichů a hub - charakterizuje způsoby příjmu a výdeje látek buňkou - popíše jednotlivé fáze buněčného cyklu - charakterizuje mitózu a meiózu, porovná oba procesy - vysvětlí podstatu buněčného metabolismu, uvede příklady metabolických drah probíhajících v organelách konkrétních typů buněk	Nebuněčné formy živých soustav - viry – stavba a funkce, zástupci - viroidy - priony Cytologie - buňka – stavba a funkce - životní projevy buněk - mikroskopování	OSV - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (organizace práce vlastní nebo ve skupině při skupinové práci, rozhodování a řešení problémů při tomtéž, ohleduplnost, disciplinovanost, ochota pomoci) - Sociální komunikace (týmová práce, diskuze, obhajoba vlastního názoru, schopnost kompromisu, přesná a srozumitelná komunikace) Chemie 3. ročník

Učební osnovy pro cvičení z biologie	3. ročník	Strana 3
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- vysvětlí Mendlovy zákony a aplikuje je na příkladech - vysvětlí princip a důsledky vazby genů a Morganovy zákony - popíše typy chromozómového určení pohlaví - objasní podstatu dědičnosti znaků vázaných na pohlaví - vysvětlí evoluční význam pohlavního rozmnožování - objasní podstatu procesu klonování - charakterizuje faktory podmiňující proměnlivost organismů - uvede příklady různých typů proměnlivosti - uvede příklady různých typů mutací, příčiny jejich vzniku, následky - uvede příklady mutagenů v prostředí - objasní zákonitosti v autogamické populaci - vysvětlí podstatu genetické rovnováhy v panmiktické populaci - řeší jednoduché příklady pomocí Hardyho – Weinbergova zákona	- genetika mnohobuněčného organismu - genetická proměnlivost - genetika populací	Matematika – 1. ročník a 2. ročník (funkce)

Učební osnovy pro cvičení z biologie	3. ročník	Strana 4
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- uvede základní metody výzkumu genetiky člověka - uvede příklady dědičných chorob člověka - posoudí na základě předloženého rodokmenu ohrožení potomků v případě geneticky podmíněné choroby v rodině - řeší jednoduché úlohy, při kterých se z rodokmene určí typ dědičnosti sledovaného a doplní genotypy určených jedinců	- genetika člověka	

Učební osnovy pro cvičení z biologie	4. ročník	Strana 5
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- vysvětlí rozdělení pletiv podle původu, vzhledu a funkce - charakterizuje jednotlivé typy pletiv - uvede příklady jejich výskytu v rostlinách - popíše vznik ektodermu, entodermu a mezodermu během zárodečného vývoje živočicha - vysvětlí podstatu diferenciacce tkání - popíše stavbu, typy a vlastnosti epitelových, pojivových, svalových a nervových tkání - uvede příklady jejich výskytu u živočichů - charakterizuje biotické a abiotické faktory prostředí a jejich vliv na organismy - popíše koloběhy základních biogenních prvků v přírodě - uvede příklady druhů se širokou a úzkou ekologickou valencí - popíše příklady adaptací organismů na různé biotické faktory prostředí - uvede znaky populace a faktory ovlivňující její početnost - charakterizuje vzájemné vztahy mezi organismy a populacemi a uvede příklady	Histologie - pletiva a tkáně - mikroskopování Ekologie a ochrana životního prostředí - organismy a prostředí - ekologie populací	OSV - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (organizace práce vlastní nebo ve skupině při skupinové práci, rozhodování a řešení problémů při tomtéž, ohleduplnost, disciplinovanost, ochota pomoci) - Sociální komunikace (týmová práce, diskuze, obhajoba vlastního názoru, schopnost kompromisu, přesná a srozumitelná komunikace) Zeměpisný seminář 4. ročník Matematika 2. ročník

Učební osnovy pro cvičení z biologie	4. ročník	Strana 6
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- charakterizuje důsledky vnitrodruhové a mezidruhové konkurence - objasní význam biologické regulace jako přirozeného řešení problémů s přemnoženými druhy - zdůvodní nezbytnost jednotlivých složek ekosystému - definuje pojem společenstvo, popíše základní typy společenstev - charakterizuje ekosystém a základní typy ekosystémů střední Evropy - uvede příklady potravních řetězců - hodnotí změny v ekosystému, uvede příklady krátkodobých a dlouhodobých změn a jejich důsledků - určí výskyt biomů jako přirozený důsledek dlouhodobého působení klimatických faktorů a změn v zemské kůře - charakterizuje základní formy a principy ochrany přírody v ČR - objasní pojem globální změny, globální problémy lidské populace - vysvětlí příčiny vzniku ozonových děr a skleníkového efektu a jejich důsledky pro člověka a životní prostředí	- ekologie společenstev a ekosystémů - ochrana životního prostředí	MV - Média a mediální produkce (příprava vlastních materiálů, referáty, využití médií pro získávání informací) EV - Problematika vztahů organismů a prostředí Zeměpisný seminář 4. ročník EV - Životní prostředí regionu a ČR (charakteristika vzájemných vztahů organismů. Jak probíhá tok energie a látek v biosféře a ekosystému)

Učební osnovy pro cvičení z biologie	4. ročník	Strana 7
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- uvede základní znečišťovatele vody, půdy, atmosféry - navrhne opatření bránící znečišťování ovzduší, půdy, povrchových a podzemních vod nebo je zmenšujících - uvede příklady činností, kterými lze snížit čerpání neobnovitelných zdrojů energie a surovin - uvede příklady alternativních, obnovitelných zdrojů energie, které lze prakticky využívat - navrhne konkrétní opatření a činnosti vedoucí ke snižování produkce odpadů - uvede základní teorie vzniku života na Zemi a vysvětlí je - popíše hlavní evoluční události ve vývoji rostlin a živočichů, zařadí tyto události do správného geologického období	Vznik a vývoj života	EV - Člověk a životní prostředí (jaké jsou příčiny důsledky globálních ekologických problémů, které základní principy se pojí s myšlenkou trvale udržitelného rozvoje) Chemie 3. ročník MV - Uživatelé (příprava vlastních materiálů, referáty, využití médií pro získávání informací) VMGES - Žijeme v Evropě (referáty – význační Evropané a jejich přínos vědě a lidstvu)

Cvičení z fyziky

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Cvičení z fyziky** je dvouletý volitelný předmět, který studují ti žáci, kteří si ve 3. ročníku a 4. ročníku zvolili přírodovědné zaměření.

Rozvržení hodinové dotace v jednotlivých ročnících

3. ročník: 2 hodiny

4. ročník: 2 hodiny

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá v učebně fyziky, dle aktuální potřeby jsou některé hodiny vyučovány v počítačové učebně. Během studia škola nabízí následující tradiční aktivity: fyzikální olympiádu a korespondenční soutěže organizované vysokými školami.

Aktuální používané učebnice upřesňuje příloha č. 6 ŠVP Gymnázia Vysoké Mýto.

V předmětu jsou realizována průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

Učitel

- pracuje s žáky tak, aby si osvojili důležité poznatky z vybraných tematických okruhů a na jejich základě poznávali význam a přínos fyziky pro život a činnosti člověka a pro rozvoj moderních technologií a ochranu životního prostředí
- zadáním samostatné práce rozvíjí v žácích schopnost vyhledávat a získávat informace z různých informačních zdrojů, samostatně pozorovat, experimentovat a měřit, získané výsledky porovnávat, zpracovávat a vyhodnocovat
- formou diskuse žáky nutí informace kriticky hodnotit a ověřovat z různých hledisek, ze získaných výsledků vyvozovat závěry
- umožní průběžným hodnocením výsledků práce žáků posoudit jejich pokroky při učení, ujasnit si obtíže a rezervy své přípravy

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- demonstrací fyzikálního jevu nebo děje vede žáky k tomu, aby na základě pozorování a dosavadních vědomostí a zkušeností vyslovili hypotézu, vymezili pravidla pro její ověření, sami sestavili experiment, zpracovali získané údaje a vyvodili závěry
- formou skupinové práce vštěpuje žákům schopnost nabyté poznatky a dovednosti využívat při řešení fyzikálních problémů a úloh, nacházet různé způsoby řešení a vyhodnocovat je z různých hledisek
- pomocí orientačního zkoušení a testů ověřuje, zda žáci osvědčené postupy aplikují při řešení obdobných problémových situací

Kompetence komunikativní

Učitel

- formou diskuse na dané téma vede žáky ke schopnosti jasně a logicky formulovat svůj názor či hypotézu, vhodně argumentovat, vyslechnout názory ostatních, vést dialog
- ústním prověřováním nabytých vědomostí zjišťuje, zda se žáci vyjadřují pomocí zavedených odborných pojmů, rozumí různým typům textů, obrazových materiálů a jiných informačních a komunikačních prostředků
- zadáním samostatné práce motivuje žáky k využívání multimédií pro studijní účely

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zadáním skupinového úkolu vede žáky k respektování zájmů skupiny, k pochopení potřeby efektivní spolupráce pro úspěšnou práci
- zhodnocením výsledků práce skupiny vede žáky k tomu, aby si uvědomili užitečnost přijetí pravidel práce ve skupině a řízení se jimi, aby si vážili výsledků práce skupiny i své vlastní práce

Kompetence občanské

Učitel

- formou referátů zjišťuje, zda žáci sledují aktuální dění nejen ve vědě a technice, ale i v celém světě, a tak lépe chápou potřebu využití vědeckých poznatků ku prospěchu jedince i celé společnosti se současnou ochranou životního prostředí
- důslednou kontrolou zadaných úkolů vede žáky k zodpovědnému plnění svých povinností

Kompetence k podnikavosti

Učitel

- umožní žákovi pracovat s nejrůznějšími pomůckami a přístroji v rámci laboratorních prací, a tím posiluje jeho zručnost
- v prostředí otázek a odpovědí vede žáka k aktivnímu vztahu k dění okolo něho, k rozvíjení osobního a odborného potenciálu
- důsledným vyžadováním plnění úkolů a dodržování pracovních povinností vytváří pocit zodpovědnosti
- zadává a kontroluje dlouhodobější a domácí práce a tím připravuje žáky na soustavnou aktivní práci, tvořivost a kladné přijímání inovací
- oceněním samostatné i skupinové práce pěstuje v žáku pozitivní, ale kritický vztah k čestnému a úspěšnému podnikání

Učební osnovy pro cvičení z fyziky	3. ročník	Strana 1
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- popíše homogenní a radiální elektrické pole pomocí veličin E, U a φ, znázorní graficky a vypočítá jejich hodnoty - předvídá chování vodičů a izolantů v elektrickém poli za různých podmínek - vysvětlí funkci elektrostatického filtru kouřových plynů a funkci uzemnění	5. ELEKTRINA A MAGNETISMUS 5.1 ELEKTRICKÝ NÁBOJ A ELEKTRICKÉ POLE - zopakování základní úrovně učiva výuky předmětu Fyzika a jeho výstupů - potenciální energie v elektrickém poli, elektrický potenciál - elektrické pole nabitého tělesa ve vakuu, rozložení náboje na vodiči	návaznost na učivo předmětu Fyzika

Učební osnovy pro cvičení z fyziky	3. ročník	Strana 2
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- vysvětlí mechanismus vedení elektrického proudu - řeší složitější úlohy na vztah pro ustálený proud	5.2 VZNIK ELEKTRICKÉHO PROUDU - zopakování základní úrovně učiva výuky předmětu Fyzika a jeho výstupů - elektromotorické napětí zdroje - přeměny energie v jednoduchém obvodu	návaznost na učivo předmětu Fyzika VMEGS - Vzdělávání v Evropě a ve světě významní evropští učenci (Ch. A. Coulomb, A. M. Ampère)
- změří odpor rezistoru, spotřebiče - řeší úlohy s použitím Kirchhoffových zákonů - řeší složitější úlohy na vztah pro odpor, práci a výkon - používá reostat a potenciometr k regulaci U, I	5.3 ELEKTRICKÝ PROUD V KOVECH - zopakování základní úrovně učiva výuky předmětu Fyzika a jeho výstupů - elektrická vodivost - Kirchhoffovy zákony - regulace proudu a napětí	návaznost na učivo předmětu Fyzika VMEGS - Vzdělávání v Evropě a ve světě významní evropští učenci (G. S. Ohm, A. Volta, G. R. Kirchhoff)

Učební osnovy pro cvičení z fyziky	3. ročník	Strana 3
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- rozezná termistor, diodu, fotodiodu, fotorezistor a uvede jejich využití v praxi - nakreslí schéma tranzistoru se společným emitorem - vysvětlí podstatu tranzistorového jevu zjednodušeným modelem - má informace o dalších polovodičových součástkách - interpretuje význam Faradayovy konstanty - řeší složitější úlohy s použitím Faradayových zákonů - orientuje se v současné nabídce u užití galvanických článků a akumulátorů - užití vedení elektrického proudu v plynech a vakuu v praxi	5.4 ELEKTRICKÝ PROUD V POLOVODIČÍCH - zopakování základní úrovně učiva výuky předmětu Fyzika a jeho výstupů - luminiscenční diody, fotodiody - tranzistor, tranzistorový jev - zesilovač - integrovaný obvod 5.5 ELEKTRICKÝ PROUD V KAPALINÁCH - zopakování základní úrovně učiva výuky předmětu Fyzika a jeho výstupů - galvanické články, akumulátory – rozšiřující informace 5.6 ELEKTRICKÝ PROUD V PLYNECH A VE VAKUU - zopakování základní úrovně učiva výuky předmětu Fyzika a jeho výstupů	návaznost na učivo předmětu Fyzika návaznost na učivo předmětu Fyzika EV - Člověk a životní prostředí negativní důsledky elektrolýzy, péče o akumulátory, informace o akumulátorech v současné elektronice návaznost na učivo předmětu Fyzika

Učební osnovy pro cvičení z fyziky	3. ročník	Strana 4
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- vypočítá magnetickou indukci v okolí přímého vodiče s proudem a uvnitř dlouhého solenoidu - rozliší dia-, para- a feromagnetické látky - vysvětlí princip cyklotronu a hmotnostního spektrometru	5.7 STACIONÁRNÍ MAGNETICKÉ POLE - zopakování základní úrovně učiva výuky předmětu Fyzika a jeho výstupů - magnetické vlastnosti látek - částice s nábojem v magnetickém poli 5.8 NESTACIONÁRNÍ MAGNETICKÉ POLE - zopakování základní úrovně učiva výuky předmětu Fyzika a jeho výstupů - přechodný jev, energie cívky s proudem	návaznost na učivo předmětu Fyzika VMEGS - Vzdělávání v Evropě a ve světě významní evropští učenci (H. CH. Oersted, N. Tesla, H. A. Lorentz) návaznost na učivo předmětu Fyzika VMEGS - Vzdělávání v Evropě a ve světě významní evropští učenci (M. Faraday, E. Ch. Lenc, J. H. Henry)

[illegible]

Učební osnovy pro cvičení z fyziky	3. ročník	Strana 6
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- uvede způsob, jak dochází k přenosu energie v oscilačním obvodu napojeném na zdroj napětí - znázorní elektromagnetickou vlnu na dvou vodičovém vedení - nakreslí zářivý dipól na konci dvou vodičového vedení se stojatými kmity napětí a proudu elektrického a magnetického pole dipólu - předvídá na základě charakteristik elektromagnetického vlnění a prostředí, v němž se šíří, chování tohoto vlnění v daném prostředí	5.11 ELEKTROMAGNETICKÉ KMITÁNÍ A VLNĚNÍ - zopakování základní úrovně učiva výuky předmětu Fyzika a jeho výstupů - elektromagnetický dipól - vlastnosti elektromagnetického vlnění - šíření elektromagnetického vlnění, radiolokace, přenos energie elektromagnetickým vlněním - elektromagnetická interakce	návaznost na učivo předmětu Fyzika EV - Člověk a životní prostředí (ochrana před elektromagnetickými vlnami) VMEGS - Vzdělávání v Evropě a ve světě významní evropští učenci (J. C. Maxwell, H. Hertz)

Učební osnovy pro cvičení z fyziky	4. ročník	Strana 7
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- řeší složitější úlohy na odraz a lom světla - řeší složitější úlohy na ohyb a interferenci světla - pozná jevy způsobené interferencí světla - popíše výsledek ohybu světla na hraně a na mřížce v bílém a v monofrekvenčním světle - rozliší spektrum vytvořené hranolem a mřížkou - vysvětlí způsob polarizace světla a podstatu i použití polarizačního filtru - řeší úlohy použitím zobrazovací rovnice pro kulové zrcadlo a pro tenkou čočku a základní optické přístroje (lupa, mikroskop, dalekohled) - vypočítá příčné zvětšení Z pro kulové zrcadlo, čočky a základní optické přístroje (lupa, mikroskop, dalekohled)	6. OPTIKA 6.1 ZÁKLADNÍ POJMY OPTIKY - zopakování základní úrovně učiva výuky předmětu Fyzika a jeho výstupů - disperze světla - rozklad světla hranolem, spektroskop 6.2 VLNOVÁ OPTIKA - zopakování základní úrovně učiva výuky předmětu Fyzika a jeho výstupů - ohyb světla na hraně a na štěrbíně - ohyb světla na optické mřížce - polarizace světla, použití jevu v praxi - interference světla na tenké vrstvě - princip holografie - ohyb světla na optické mřížce, mřížkové spektrum 6.3 OPTICKÉ ZOBRAZOVÁNÍ - zopakování základní úrovně učiva výuky předmětu Fyzika a jeho výstupů - zobrazovací rovnice zrcadla - zobrazovací rovnice tenké čočky	návaznost na učivo předmětu Fyzika návaznost na učivo předmětu Fyzika VMEGS - Vzdělávání v Evropě a ve světě významní evropští učenci (T. Young, I. Newton) návaznost na učivo předmětu Fyzika Projekt: Současné optické přístroje možnost využití počítače pro modelování zobrazování zrcadly a čočkami

Učební osnovy pro cvičení z fyziky	4. ročník	Strana 8
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- zná a dodržuje pravidla dostatečného osvětlení - objasní rozdíl mezi zářivou a světelnou energií - řeší jednoduché úlohy z fotometrie - vysvětlí pojem relativnost současnosti - vysvětlí pojmy dilatace času a kontrakce délek - řeší složitější úlohy na aplikaci vztahů pro hmotnost tělesa, hmotnostní úbytek, energii, změnu celkové energie a klidovou energii - objasní pojmy kvantování energie, stacionární stav, kvantové číslo, energetická hladina	6.4 ELEKTROMAGNETICKÉ ZÁŘENÍ A JEHO ENERGIE - zopakování základní úrovně učiva výuky předmětu Fyzika a jeho výstupů - radiometrické a fotometrické veličiny 7. SPECIÁLNÍ TEORIE RELATIVITY - zopakování základní úrovně učiva výuky předmětu Fyzika a jeho výstupů - základní principy speciální teorie relativity - základní pojmy relativistické dynamiky - vztah mezi energií a hmotností 8. FYZIKA MIKROSVĚTA 8.1 ZÁKLADNÍ POZNATKY KVANTOVÉ FYZIKY - zopakování základní úrovně učiva výuky předmětu Fyzika a jeho výstupů - kvantová mechanika	návaznost na učivo předmětu Fyzika návaznost na učivo předmětu Fyzika VMEGS - Vzdělávání v Evropě a ve světě významní evropští učenci (A. Einstein) návaznost na učivo předmětu Fyzika Chemie – 1. ročník (atomy)

Učební osnovy pro cvičení z fyziky	4. ročník	Strana 9
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- objasní podrobně vznik iontové a kovalentní vazby - porovná vznik a vlastnosti záření luminoforu a laseru	8.2 ATOMOVÁ FYZIKA - zopakování základní úrovně učiva výuky předmětu Fyzika a jeho výstupů - kvantování energie elektronů v atomu 8.3 JADERNÁ FYZIKA - zopakování základní úrovně učiva výuky předmětu Fyzika a jeho výstupů - radioaktivita, záření alfa, beta, gama, neutronové záření - jaderné reakce, zákony zachování - jaderná energetika - využití radionuklidů a ochrana před zářením	návaznost na učivo předmětu Fyzika VMEGS - Vzdělávání v Evropě a ve světě významní evropští učenci (M. Planck, A. Einstein, L. de Broglie, E. Schrödinger) Chemie – 1. ročník (atomy) návaznost na učivo předmětu Fyzika EV - Člověk a životní prostředí (Jak ovlivňuje člověk životní prostředí) zadání projektu: Jaderná energetika v ČR VMEGS - Vzdělávání v Evropě a ve světě významní evropští učenci (P. Curie, M. Curie-Skłodowská, F. J. Curie, I. Joliot-Curie, O. Hahn, F. Strassmann, L. Meitnerová, E. Fermi a další)

Učební osnovy pro cvičení z fyziky	4. ročník	Strana 10
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- uvede příklady základních částic a elementárních částic - zná základní typy urychlovačů částic a vysvětlí stručně princip jejich činnosti - uvede konkrétní příklady uplatnění jednotlivých typů interakcí v různých systémech - objasní elektrodynamický a současný obraz světa - popíše, jak probíhá proces sjednocování interakcí - vysvětlí, v čem spočívá klíčové postavení fyziky mezi ostatními přírodními vědami a uvede některá moderní technická využití fyzikálních objevů - uvědomuje si postavení člověka v přírodním systému a jeho odpovědnost za další vývoj planety - má přehled o soustavě fyzikálních veličin a jejich jednotek, fyzikálních zákonů a teorií	8.4 ČÁSTICOVÁ FYZIKA - zopakování základní úrovně učiva výuky předmětu Fyzika a jeho výstupů - systém částic - interakce mezi částicemi 9. FYZIKA V ŠIRŠÍCH SOUVISLOSTECH - vztah fyziky k ostatním přírodním vědám a technice - vztah fyziky k životnímu prostředí a praxi	návaznost na učivo předmětu Fyzika EV - Člověk a životní prostředí (Jak ovlivňuje člověk životní prostředí)

Cvičení z chemie

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Cvičení z chemie** je dvouletý volitelný předmět, který studují především ti žáci, kteří si ve 3. ročníku a 4. ročníku zvolili přírodovědné zaměření. Výuka je koncipována následovně:

- v třetím ročníku analytická chemie (kvalitativní i kvantitativní)
- ve čtvrtém ročníku fyzikální chemie, anorganická a organická chemie

Rozvržení hodinové dotace v jednotlivých ročnících

3. ročník: 2 hodiny týdně

4. ročník: 2 hodiny týdně

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá v učebně chemie, dle aktuální potřeby jsou některé hodiny vyučovány v počítačové učebně, učebně fyziky a v chemické laboratoři.

Aktuální používané učebnice upřesňuje příloha č. 6 ŠVP Gymnázia Vysoké Mýto.

V předmětu jsou realizována průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

Učitel

- pracuje s žáky tak, aby si osvojili důležité poznatky z vybraných tematických okruhů a na jejich základě poznávali význam a přínos fyziky pro život a činnosti člověka a pro rozvoj moderních technologií a ochranu životního prostředí
- zadáním samostatné práce rozvíjí v žácích schopnost vyhledávat a získávat informace z různých informačních zdrojů, samostatně pozorovat, experimentovat a měřit, získané výsledky porovnávat, zpracovávat a vyhodnocovat
- formou diskuse žáky nutí informace kriticky hodnotit a ověřovat z různých hledisek, ze získaných výsledků vyvozovat závěry
- umožní průběžným hodnocením výsledků práce žáků posoudit jejich pokroky při učení, ujasnit si obtíže a rezervy své přípravy

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- demonstrací fyzikálního jevu nebo děje vede žáky k tomu, aby na základě pozorování a dosavadních vědomostí a zkušeností vyslovili hypotézu, vymezili pravidla pro její ověření, sami sestavili experiment, zpracovali získané údaje a vyvodili závěry
- formou skupinové práce vštěpuje žákům schopnost nabyté poznatky a dovednosti využívat při řešení fyzikálních problémů a úloh, nacházet různé způsoby řešení a vyhodnocovat je z různých hledisek
- pomocí orientačního zkoušení a testů ověřuje, zda žáci osvědčené postupy aplikují při řešení obdobných problémových situací

Kompetence komunikativní

Učitel

- formou diskuse na dané téma vede žáky ke schopnosti jasně a logicky formulovat svůj názor či hypotézu, vhodně argumentovat, vyslechnout názory ostatních, vést dialog
- ústním prověřováním nabytých vědomostí zjišťuje, zda se žáci vyjadřují pomocí zavedených odborných pojmů, rozumí různým typům textů, obrazových materiálů a jiných informačních a komunikačních prostředků
- zadáním samostatné práce motivuje žáky k využívání multimédií pro studijní účely

- Kompetence sociální a personální

Učitel

- zadáním skupinového úkolu vede žáky k respektování zájmů skupiny, k pochopení potřeby efektivní spolupráce pro úspěšnou práci
- zhodnocením výsledků práce skupiny vede žáky k tomu, aby si uvědomili užitečnost přijetí pravidel práce ve skupině a řízení se jimi, aby si vážili výsledků práce skupiny i své vlastní práce

Kompetence občanské

Učitel

- formou referátů zjišťuje, zda žáci sledují aktuální dění nejen ve vědě a technice, ale i v celém světě, a tak lépe chápou potřebu využití vědeckých poznatků ku prospěchu jedince i celé společnosti se současnou ochranou životního prostředí
- důslednou kontrolou zadaných úkolů vede žáky k zodpovědnému plnění svých povinností

Kompetence k podnikavosti

Učitel

- umožní žákovi pracovat s nejrůznějšími pomůckami a přístroji v rámci laboratorních prací, a tím posiluje jeho zručnost
- v prostředí otázek a odpovědí vede žáka k aktivnímu vztahu k dění okolo něho, k rozvíjení osobního a odborného potenciálu
- důsledným vyžadováním plnění úkolů a dodržování pracovních povinností vytváří pocit zodpovědnosti
- zadává a kontroluje dlouhodobější a domácí práce a tím připravuje žáky na soustavnou aktivní práci, tvořivost a kladné přijímání inovací
- oceněním samostatné i skupinové práce pěstuje v žáku pozitivní, ale kritický vztah k čestnému a úspěšnému podnikání

Učební osnovy pro cvičení z chemie	3. ročník	Strana 1
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
Žák: - chová se podle laboratorního řádu a ostatních předpisů a pravidel pro práci v chemické laboratoři - zná předpisy o zacházení s chemikáliemi, jejich označování, čistotu a uchovávání - pozná jednotlivé druhy chemického skla, náradí, pomůcek a přístrojů - dovede uvést příklad jejich použití - dovede vysvětlit, čím se zabývá analytická chemie - rozumí rozdělení na kvalitativní a kvantitativní analytickou chemii - zná rozdělení analytických metod na klasické a instrumentální - vysvětlí, na jakých reakcích jsou založeny analytické metody, dovede uvést příklady reakcí srážecích, komplexotvorných, protolytických a oxidačně redukčních - dovede vysvětlit pojem chemická rovnováha, součin rozpustnosti, konstanta stability komplexu, pH, elektrodový potenciál - umí rozdělit instrumentální analytické metody na elektrochemické, optické a separační - dovede vysvětlit princip metod elektrogravimetrie, potenciometrie,	1. Bezpečnost práce v chemické laboratoři 2. Vybavení chemické laboratoře 3. Analytická chemie Předmět studia, rozdělení, metody	vazba na vzdělávací oblast Člověk a zdraví (úraz elektrickým proudem, popálení, pořezání, úrazy očí, poleptání, jedy) OSV - Spolupráce a soutěž (průběžně) VMEGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky EV - Člověk a životní prostředí (průběžně) Matematika – 2. ročník (funkce) Fyzika – 3. ročník (elektrický proud v kapalinách, optika)

Učební osnovy pro cvičení z chemie	3. ročník	Strana 2
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
konduktometrie, polarografie, polarimetrie, refraktometrie, emisní a absorpční spektrometrie, chromatografie a extrakce. - správně provede výpočet empirického a molekulového vzorce z elementárního složení neznámé látky a relativní molekulové hmotnosti - ovládá výpočet z chemického vzorce - správně provádí výpočet z chemické rovnice - dovede vypočítat pH silných jednosytných kyselin a zásad z jejich koncentrace - ovládá a používá výpočty pro přípravu a úpravu roztoků určité koncentrace, zná křížové pravidlo, směšovací rovnice, hmotnostní a objemový zlomek, procenta, molární koncentraci - umí provést předběžné zkoumání vzorku, určí stav, vzhled, barvu, zápach, rozpustnost, zbarvení plamene - dovede rozdělit kationy podle rozpustnosti jejich solí do pěti analytických tříd, zná skupinová a specifická činidla	4. Výpočty v analytické chemii 5. Kvalitativní analýza Kationty	Chemie – 1. ročník (chemické výpočty) Chemie – 1. ročník (síla kyselin a zásad) Chemie – 3. ročník (deriváty uhlovodíků)

Učební osnovy pro cvičení z chemie	3. ročník	Strana 3
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- dokáže v neznámém vzorku přítomnost solí stříbrných, olovnatých, měďnatých, rtuťnatých, kadmennatých, hlinitých, chromitých, železitých, železnatých, nikelnatých, kobaltnatých, manganatých, vápenatých, strontnatých, hořečnatých, barnatých a amonných - dovede rozdělit aniony podle rozpustnosti jejich stříbrných a barnatých solí do tří analytických tříd - v neznámém vzorku dokáže přítomnost síranů, siřičitanů, uhličitanů, fosforečnanů, sulfidů, chromanů, křemičitanů, chloridů, bromidů a jodidů - zná princip a postup při vážkové analýze - umí vážit na analytických váhách - zná postup při vážkovém stanovení železa - zná princip odměrné analýzy - umí vysvětlit a používá pojmy: odměrný roztok titračního činidla, stanovovaná složka, základní látka, faktor titrace, bod ekvivalence, indikátor, oblast barevného přechodu indikátoru - rozdělí metody odměrné analýzy podle probíhající reakce a titračního činidla - dovede sestavit titrační aparaturu - dovede připravit odměrný roztok titračního činidla o určité koncentraci	Aniony 6. Kvantitativní analýza	Chemie 1. a 2. ročník (anorganická chemie) Chemie 1. a 2. ročník (anorganická chemie) Fyzika – 3. ročník (základní pojmy optiky) Fyzika – 3. ročník (vlnová optika)

Učební osnovy pro cvičení z chemie	3. ročník	Strana 4
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- dovede stanovit přesnou koncentraci odměrného roztoku titračního činidla s pomocí základní látky - umí správně použít odměrné nádoby - samostatně titruje a odečte spotřebu titračního činidla v bodě ekvivalence - vypočítá obsah stanovované složky v roztoku a ve vzorku - umí nakreslit titrační křivku při neutralizační odměrné analýze - zná příklady acidimetrických, alkalimetrických, argentometrických, manganometrických, jodometrických a komplexometrických stanovení		Chemie – 2. ročník (názvosloví komplexních sloučenin)

Učební osnovy pro cvičení z chemie	4. ročník	Strana 5
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- zná elementární částice, dovede je zapsat, zná přibližnou hodnotu jejich náboje a hmotnosti - zná vztah mezi protonovým číslem a postavením prvku v PSP - dovede dát příklady izotopů - rozdělí jaderné reakce, zná druhy rozpadu, jadernou syntézu a transmutace a dovede je zapsat - vyjmenuje objevy spojené s výzkumem a využitím jaderných reakcí - s pomocí kvantových čísel popíše vlastnosti elektronu - používá pravidla výstavby elektronového obalu a správně zapíše elektronovou konfiguraci - rozdělí prvky podle valenčních elektronů - zná výjimky v elektronové konfiguraci d prvků - umí zapsat elektronovou konfiguraci iontů a excitovaný stav - správně vysvětlí vznik, vlastnosti, rozdělení a způsoby znázornění chemické vazby - zná teorie chemické vazby. S pomocí teorie hybridizace dovede odvodit tvary vybraných molekul - s pomocí stavebnice dokáže postavit modely vybraných molekul	1. Atomistika Atomové jádro Elektronový obal 2. Chemická vazba	Chemie – 1. ročník (atom) Chemie – 1. ročník (atomové jádro) Chemie – 1. ročník (stavba elektronového obalu) Chemie – 1. ročník (chemická vazba)

Učební osnovy pro cvičení z chemie	4. ročník	Strana 6
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- na modelech molekul vysvětlí jednotlivé druhy konstituční a prostorové izomerie - vysvětlí pojem oxidační číslo - ovládá názvy a vzorce binárních sloučenin, kyselin a jejich derivátů, solí (normálních i hydrogensolí, hydrátů i podvojných solí) a koordinačních sloučenin - obecně zapíše chemický děj - vysvětlí různé formy zápisu chemických reakcí - přepíše molekulový zápis na iontový a zkrácený iontový zápis, přečte zkrácený iontový zápis chemické reakce - zná významy chemických rovnic - zná základní pravidla psaní chemických rovnic - u známých reakcí dovede předpovídat reakční produkty (vytěsňování slabších kyselin a zásad ze solí, halogenu s nižší elektronegativitou z halogenidu, využití elektrochemické řady, neutralizace) - doplní koeficienty v chemických rovnicích - orientuje se v chemických výpočtech, dokáže příklad správně zařadit, vypočítat a vysvětlit - vyřeší výpočty z chemických vzorců a rovnic, výpočty koncentrací a míchání roztoků, výpočty pH.	3. Názvosloví anorganických sloučenin. 4. Chemické rovnice. 5. Chemické výpočty	Chemie 1. ročník (názvosloví anorganické chemie) Chemie 2. ročník (názvosloví komplexních sloučenin) Chemie 1. ročník (chemické rovnice) Chemie 1. ročník (chemické výpočty)

Učební osnovy pro cvičení z chemie	4. ročník	Strana 7
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- odvodí vztah pro výpočet pH vícesytných a slabých kyselin a zásad. Spočítá pH vícesytné nebo slabé kyseliny a zásady - ovládá výpočet reakčního tepla z energie vazeb, ze slučovacích nebo spalných tepel reaktantů a produktů, z reakčních tepel jiných termochemických reakcí sčítací metodou - dovede popsat a sestavit základní chemické aparatury (pro filtraci, destilaci, titraci, výrobu a čištění plynů) - samostatně, správně a bezpečně provádí základní chemické operace (vážení, měření objemů, hustoty, teploty, pH, zjišťování teploty tání a varu, zahřívání a chlazení, sušení a žíhání) a vybrané chemické procesy - zná laboratorní přípravu vybraných nekovů a jejich sloučenin a dovede tyto reakce předvést - zná důležité reakce dokazující vlastnosti nekovů a jejich sloučenin a dovede je předvést - zná důležité reakce dokazující vlastnosti kovů a jejich sloučenin a dovede je předvést - zná jednotlivé druhy organického názvosloví - ovládá základní principy systematického názvosloví	6. Reakce nekovů a jejich sloučenin – experimentální část 7. Reakce kovů a jejich sloučenin – experimentální část 8. Názvosloví organických sloučenin	Chemie – 1. ročník (dělení směsí) Chemie – 1., 2. ročník (anorganická chemie) Chemie – 2. 3. ročník (názvosloví organické chemie)

Učební osnovy pro cvičení z chemie	4. ročník	Strana 8
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- napíše vzorec a název alkanů, cykloalkanů, nenasycených a aromatických uhlovodíků a jejich derivátů - zná a vysvětlí základní rozdělení organických reakcí - umí vysvětlit indukční a mezomerii efekty a jejich vliv na průběh chemických reakcí - uvede příklady radikálového a iontového průběhu chemické reakce - dovede vysvětlit mechanismus radikálové adice, radikálové substituce a polymerace, nukleofilní adice, elektrofilní a nukleofilní substituce, iontové polymerace, esterifikace, kondenzace a přesmyku - zná laboratorní přípravu vybraných uhlovodíků, jejich sloučenin a derivátů a dovede tyto reakce předvést - Zná důležité reakce dokazující vlastnosti z vybraných uhlovodíků, jejich sloučenin a derivátů a dovede je předvést - zná důkazy vybraných organických sloučenin a dovede je vysvětlit a předvést - je seznámen s příklady dostupných, ukázkových testů z chemie k přijímacím pohovorům na VŠ	9. Reakční mechanismy. 10. Reakce organických sloučenin – experimentální část 11. Příprava k přijímacím pohovorům na VŠ	Chemie – 2. ročník (reakční mechanismy) Chemie – 2. ročník (uhlovodíky) Chemie – 3. ročník (deriváty uhlovodíků)

Chemický seminář

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Chemický seminář** patří do volitelných předmětů, které jsou určeny pro žáky čtvrtého ročníku. Výuka je koncipována jako rozšíření znalostí z fyzikální, anorganické, organické chemie a biochemie.

Rozvržení hodinové dotace v jednotlivých ročnících

4. ročník: 2 hodina týdně

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá zpravidla v učebně chemie, dle aktuální potřeby jsou některé hodiny vyučovány v počítačové učebně, učebně fyziky a v chemické laboratoři. Aktuální používané učebnice upřesňuje příloha č. 6 ŠVP Gymnázia Vysoké Mýto.

V předmětu jsou realizována průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

Učitel

- pracuje s žáky tak, aby si osvojili důležité poznatky z vybraných tematických okruhů a na jejich základě poznávali význam a přínos fyziky pro život a činnosti člověka a pro rozvoj moderních technologií a ochranu životního prostředí
- zadáním samostatné práce rozvíjí v žácích schopnost vyhledávat a získávat informace z různých informačních zdrojů, samostatně pozorovat, experimentovat a měřit, získané výsledky porovnávat, zpracovávat a vyhodnocovat
- formou diskuse žáky nutí informace kriticky hodnotit a ověřovat z různých hledisek, ze získaných výsledků vyvozovat závěry
- umožní průběžným hodnocením výsledků práce žáků posoudit jejich pokroky při učení, ujasnit si obtíže a rezervy své přípravy

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- demonstrací fyzikálního jevu nebo děje vede žáky k tomu, aby na základě pozorování a dosavadních vědomostí a zkušeností vyslovili hypotézu, vymezili pravidla pro její ověření, sami sestavili experiment, zpracovali získané údaje a vyvodili závěry
- formou skupinové práce vštěpuje žákům schopnost nabyté poznatky a dovednosti využívat při řešení fyzikálních problémů a úloh, nacházet různé způsoby řešení a vyhodnocovat je z různých hledisek
- pomocí orientačního zkoušení a testů ověřuje, zda žáci osvědčené postupy aplikují při řešení obdobných problémových situací

Kompetence komunikativní

Učitel

- formou diskuse na dané téma vede žáky ke schopnosti jasně a logicky formulovat svůj názor či hypotézu, vhodně argumentovat, vyslechnout názory ostatních, vést dialog
- ústním prověřováním nabytých vědomostí zjišťuje, zda se žáci vyjadřují pomocí zavedených odborných pojmů, rozumí různým typům textů, obrazových materiálů a jiných informačních a komunikačních prostředků
- zadáním samostatné práce motivuje žáky k využívání multimédií pro studijní účely

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zadáním skupinového úkolu vede žáky k respektování zájmů skupiny, k pochopení potřeby efektivní spolupráce pro úspěšnou práci
- zhodnocením výsledků práce skupiny vede žáky k tomu, aby si uvědomili užitečnost přijetí pravidel práce ve skupině a řízení se jimi, aby si vážili výsledků práce skupiny i své vlastní práce

Kompetence občanské

Učitel

- formou referátů zjišťuje, zda žáci sledují aktuální dění nejen ve vědě a technice, ale i v celém světě, a tak lépe chápou potřebu využití vědeckých poznatků ku prospěchu jedince i celé společnosti se současnou ochranou životního prostředí
- důslednou kontrolou zadaných úkolů vede žáky k zodpovědnému plnění svých povinností

Kompetence k podnikavosti

Učitel

- umožní žákovi pracovat s nejrůznějšími pomůckami a přístroji v rámci laboratorních prací, a tím posiluje jeho zručnost
- v prostředí otázek a odpovědí vede žáka k aktivnímu vztahu k dění okolo něho, k rozvíjení osobního a odborného potenciálu
- důsledným vyžadováním plnění úkolů a dodržování pracovních povinností vytváří pocit zodpovědnosti
- zadává a kontroluje dlouhodobější a domácí práce a tím připravuje žáky na soustavnou aktivní práci, tvořivost a kladné přijímání inovací
- oceněním samostatné i skupinové práce pěstuje v žáku pozitivní, ale kritický vztah k čestnému a úspěšnému podnikání

Učební osnovy pro chemický seminář	4. ročník	Strana 2
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
ve vztahu k postavení v PSP, elektrochemické řadě a kovové vazbě - zná a vysvětlí různé způsoby výroby kovů a uvede příklady výroby nejdůležitějších kovů včetně chemických rovnic - uvede význam a využití nejdůležitějších kovů - zná významné sloučeniny kovů, jejich výskyt, výrobu, vlastnosti, význam a použití - charakterizuje nekovy, uvede jejich vlastnosti ve vztahu k postavení v PSP - zná výskyt, vlastnosti, laboratorní přípravy, průmyslové výroby, význam a použití nejdůležitějších nekovů - zná významné sloučeniny nekovů, jejich výskyt, výrobu, vlastnosti, význam a použití - charakterizuje organické sloučeniny. - vysvětlí vaznost, druhy vazeb, řetězení uhlíku, strukturu, izomerii, činidla - zná rozdělení reakcí v organické chemii, charakterizuje jednotlivé typy, uvádí příklady, zapisuje rovnice nebo reakční schémata - vyjmenuje surovinové zdroje organické chemie a zná jejich naleziště a způsob těžby - zná využití a princip chemického zpracování uhlí, ropy a zemního plynu. Vyjmenuje produkty zpracování a jejich použití	Nekovy 3. Organická chemie	Chemie 2. a 3. ročník (průběžně)

Učební osnovy pro chemický seminář	4. ročník	Strana 5
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- zná a vysvětlí strukturu bílkovin - vyjmenuje a vysvětlí důkazové reakce bílkovin - zná rozdělení a funkci nukleových kyselin - vysvětlí složení nukleových kyselin - zná princip komplementarity bází - zná strukturu nukleových kyselin - vysvětlí replikaci nukleových kyselin a biosyntézu bílkovin		

Informatika a programování

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Informatika a programování** je dvouletý volitelný předmět, který studují především ti žáci, kteří si ve 3. ročníku a 4. ročníku zvolili technické nebo přírodovědné zaměření.

Navazuje na předmět Informatika v prvních dvou ročnících studia. Rozvíjí dovednosti informační gramotnosti v oblasti uplatňování algoritmického přístupu při řešení problémových úloh.

Předmět je zaměřen na prohlubování znalostí o software (instalace, konfigurace, aktualizace, opravy, údržba a bezpečnost). Obsahuje část věnovanou počítačovým sítím. Největší část je věnována výuce vyššího programovacího jazyka. Informatika učí formulovat problém, stanovit podmínky řešení, zapsat a odladit program a otestovat jej na modelových úlohách. Předmět vede k rozvoji abstraktního, systémového způsobu myšlení. Podporuje schopnost výstižně vyjádřit své myšlenky, smysluplnou argumentaci je obhajovat a prezentovat. Informatika vytváří žákovi prostor pro tvůrčí přístup, vlastní seberealizaci i týmovou spolupráci. Učí žáky provádět tvůrčí kritiku i sebekritiku, upravovat a přizpůsobovat řešení vedoucí k nejvýstižnějšímu a nejefektivnějšímu dosažení cíle.

Dovednosti získané v předmětu Informatika lze uplatnit ve všech oblastech vzdělávání a budoucím osobním i profesním životě.

Rozvržení hodinové dotace v jednotlivých ročnících

3. ročník: 2 hodiny týdně

4. ročník: 2 hodiny týdně

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá ve skupině v počítačové učebně vybavené projekční technikou. V učebně je šestnáct multimediálních počítačů zapojených do školní sítě s přístupem na internet.

Aktuální používané učebnice upřesňuje příloha č. 6 ŠVP Gymnázia Vysoké Mýto.

V předmětu jsou realizována průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

Učitel:

- porovnává dosažené znalosti a zkušenosti u žáků

- hodnotí proces zpracování informací a vhodnost volby způsobu a prostředí
- porovnává výsledky práce žáků navzájem a konfrontuje je s obecně platnými zásadami
- formuluje závěry formou vlastních řešení a tím vede žáky k samostatné práci i spolupráci

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- požadavkem jasných formulací vede žáky ke schopnosti přesně analyzovat požadavky, formulovat případné dotazy, volit vhodná řešení a využívat je v interakci s počítačem (algoritmizace)
- zdůvodňováním hodnocení jako součásti řešení nutí žáky hodnotit se vzájemně a vyvozovat závěry z vlastních i cizích chyb

Kompetence komunikativní

Učitel:

- využíváním počítače a dalších periferních zařízení zvyšuje organizaci a efektivitu práce
- zařazováním individuální i skupinové výuky vede žáky k dovednosti podřídit se zájmu skupiny, chápat odpovědnost jednotlivce za výsledky při zpracování dílčích úkolů a potřebu efektivní spolupráce při zpracování celkových výsledků a tvorbě obecných závěrů

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- předvádí žákům způsoby práce s informacemi, jejich zdroji (ověřování správnosti) a upozorňuje na obecně platné zásady práce s daty

Kompetence občanské

Učitel:

- šetrným a ohleduplným zacházením s výpočetní technikou učí zodpovědnosti za svěřený majetek

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- podporuje a hodnotí schopnost individuálního a týmového postupu vedoucího k dosažení cíle
- hodnotí, zda žák s ohledem na své osobní předpoklady cílevědomě a odpovědně rozvíjí svůj osobní a odborný potenciál tak, aby se úspěšně prosadil na pracovním trhu

Učební osnovy pro informatiku a programování	3. ročník	Strana 2
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- uvede rozdělení programovacích jazyků a konkrétní příklady - vyjmenuje a vysvětlí základní rysy vyšších programovacích jazyků: typy dat, konstanty, proměnné, identifikátory, deklarace, výrazy, příkazy, podprogramy - umí a používá kostru programu v Pascalu: název, deklarace jednotek, konstant, typů, proměnných, funkcí a procedur, tělo programu - zná rozdělení příkazů na jednoduché a strukturované - orientuje se v prostředí programovacího jazyka - umí otevírat, editovat, ukládat, kompilovat a spouštět program - správně používá příkazy pro volání základních procedur čtení a výpis - umí vysvětlit a v jednoduchých příkladech správně použít prázdný příkaz, příkaz přiřazení, sekvenci příkazů, úplný a neúplný podmíněný příkaz, složený podmíněný příkaz a příkaz větvení - zná a správně používá příkazy cyklu: s předem známým počtem průchodů, s podmínkou na začátku a s podmínkou na konci	4. Programování v jazyce Pascal – základní informace 5. Příkazy	

Učební osnovy pro informatiku a programování	3. ročník	Strana 3
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- zná základní typy dat definované jazykem (celočíselný, reálný, logický, znakový) obory hodnot a charakteristické operace nad hodnotami těchto typů - orientuje se v prioritě operací - zná možnosti zaokrouhlování reálných čísel - správně zvolí typ proměnných a identifikátory - definuje vstupní a výstupní podmínky - umí naprogramovat jednoduché úlohy využívající základní typy dat	6. Typy dat definované jazykem Pascal	Matematika – 1. ročník (množiny, priorita operací, podmínky řešitelnosti)
- umí zavést a použít typ řetězec, jednorozměrné a vícerozměrné pole - zná a dovede použít základní procedury a funkce pro práci s řetězcí - programuje jednoduché úlohy s číselnými a textovými řetězcí a poli - dovede vyjmenovat další typy deklarované uživatelem: výčtový, množina, interval, záznam a soubor - umí naprogramovat setřídění hodnot pole podle velikosti dvěma metodami - dokáže programovat vyhledávání podle zadané podmínky - umí pracovat s vícerozměrným polem	7. Typy dat deklarované uživatelem	Matematika – 2. ročník (funkce)

Učební osnovy pro informatiku a programování	3. ročník	Strana 4
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- uvede rozdíly mezi funkcí a procedurou - dovede deklarovat funkci a proceduru - umí napsat program, v němž vytvoří a použije jednoduchou funkci - rozdělí procedury, vysvětlí a dovede vytvořit a použít procedury bez parametru, s parametrem volaným hodnotou a parametrem volaným odkazem - vysvětlí rozdíly mezi globální a lokální proměnou - rozumí a dovede použít příkazy volání funkce a procedury - vysvětlí používání formálního a skutečného parametru - dovede napsat program využívající funkce a procedury	8. Podprogramy	Matematika – 2. ročník (funkce)

Učební osnovy pro informatiku a programování	4. ročník	Strana 6
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- zná architekturu klient-server. ISO/OSI a TCP/IP vrstvy a komunikaci přes protokoly, TCP,UDP porty, IP adresy a MAC adresy - vysvětlí funkci DNS protokolu, zná postup při registraci domény, vyhledá vlastníka a technickou podporu - vyjmenuje význam protokolů nejčastěji využívaných služeb (SMTP, FTP, Telnet, NFS) - zná prostředky k propojení počítačů v síti - používá příkazy ping a tracert - zná pojem matice - umí vynásobit matici konstantou, součet a součin matic - zná a vysvětlí řešení soustavy tří lineárních rovnic o třech neznámých Jordanovou metodou - vysvětlí pojmy regulární a singulární matice - zná a vysvětlí a umí použít typ záznam - naprogramuje jednoduchou databázi - umí přidat větu do seznamu, smazat ji, seřadit věty podle zadaného kritéria, vyhledat a vypsát větu podle zadané podmínky	Programování v jazyce Pascal Matice Datové struktury	M – řešení rovnic (1. ročník)

Cvičení z matematiky

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Cvičení z matematiky** je dvouletý volitelný předmět, který studují především ti žáci, kteří si ve 3. ročníku a 4. ročníku zvolili technické nebo přírodovědné zaměření. Ve výkladu převažuje frontální výuka s důrazem na procvičování a pochopení problémů. Seminář poskytuje rozšíření znalostí již probraných témat v předmětu Matematika a probrání témat nových. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v běžném životě i pro vysokoškolské studium. Žáky, zájemce o studium technických, přírodovědných a ekonomických oborů kompletně připraví k maturitní zkoušce vyšší úrovně, přijímacím zkouškám na VŠ a dalšímu studiu na VŠ.

Rozvržení hodinové dotace v jednotlivých ročnících

3. ročník: 2 hodiny týdně

4. ročník: 2 hodiny týdně

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá ve specializované učebně vybavené audio a video technikou s možností využít učebnu počítačovou.

Aktuální používané učebnice upřesňuje příloha č. 6 ŠVP Gymnázia Vysoké Mýto.

V předmětu jsou realizována průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

Učitel

- pracuje s žáky tak, aby si osvojili důležité poznatky z vybraných tematických okruhů a na jejich základě poznávali význam a přínos matematiky pro život a činnosti člověka a pro rozvoj moderních technologií a ochranu životního prostředí
- zadáním samostatné práce rozvíjí v žácích schopnost vyhledávat a získávat informace z různých informačních zdrojů, získané výsledky porovnávat, zpracovávat a vyhodnocovat
- formou diskuse žáky nutí informace kriticky hodnotit a ověřovat z různých hledisek, ze získaných výsledků vyvozovat závěry
- umožní průběžným hodnocením výsledků práce žáků posoudit jejich pokroky při učení, ujasnit si obtíže a rezervy své přípravy

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- formou skupinové práce vštěpuje žákům schopnost nabyté poznatky a dovednosti využívat při řešení úloh, nacházet různé způsoby řešení a vyhodnocovat je z různých hledisek
- pomocí orientačního zkoušení a testů ověřuje, zda žáci osvědčené postupy aplikují při řešení obdobných problémových situací

Kompetence komunikativní

Učitel

- formou diskuse na dané téma vede žáky ke schopnosti jasně a logicky formulovat svůj názor či hypotézu, vhodně argumentovat, vyslechnout názory ostatních, vést dialog
- ústním prověřováním nabytých vědomostí zjišťuje, zda se žáci vyjadřují pomocí zavedených odborných pojmů, rozumí různým typům textů, obrazových materiálů a jiných informačních a komunikačních prostředků
- zadáním samostatné práce motivuje žáky k využívání multimédií pro studijní účely

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zadáním skupinového úkolu vede žáky k respektování zájmů skupiny, k pochopení potřeby efektivní spolupráce pro úspěšnou práci
- zhodnocením výsledků práce skupiny vede žáky k tomu, aby si uvědomili užitečnost přijetí pravidel práce ve skupině a řízení se jimi, aby si vážili výsledků práce skupiny i své vlastní práce

Kompetence občanské

Učitel

- důslednou kontrolou zadaných úkolů vede žáky k zodpovědnému plnění svých povinností

Kompetence k podnikavosti

Učitel

- v prostředí otázek a odpovědí vede žáka k aktivnímu vztahu k dění okolo něho, k rozvíjení osobního a odborného potenciálu
- důsledným vyžadováním plnění úkolů a dodržování pracovních povinností vytváří pocit zodpovědnosti
- zadává a kontroluje dlouhodobější a domácí práce a tím připravuje žáky na soustavnou aktivní práci, tvořivost a kladné přijímání inovací
- oceněním samostatné i skupinové práce pěstuje v žáku pozitivní, ale kritický vztah k čestnému a úspěšnému podnikání

[illegible]

Učební osnovy pro cvičení z matematiky	3. ročník	Strana 2
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- umí derivovat součet, rozdíl, součin a podíl funkcí, složené funkce - umí pomocí derivace určit a načrtnout průběh funkce: intervaly monotónnosti, stacionární body, lokální extrémy, inflexní body, konkávnost a konvexnost na intervalech - využívá znalostí derivace ve slovních úlohách o extrémech - definuje primitivní funkci - zná a umí použít základní vzorce, metodu per partes a metodu substituce pro nalezení primitivní funkce (integrace) - definuje a rozumí geometrické interpretaci pojmu určitý integrál - umí určitý integrál vypočítat pomocí vzorců nebo integračních metod per partes a substituce - používá integrálů v geometrických úlohách pro výpočet obsahu rovinného útvaru a objemu rotačního tělesa	2. Integrální počet	VMEGS - Žijeme v Evropě (průběžně příklady) EV - Člověk a životní prostředí (průběžně příklady) Seminář z fyziky – 4. ročník

[illegible]

Učební osnovy pro cvičení z matematiky	4. ročník	Strana 4
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- umí najít vzdálenost bodu od přímky a od roviny, odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin - pracuje s kolmostí přímek a rovin - definuje kulovou plochu - umí určit bod dotyku, tečnu a tečnou rovinu kulové plochy - pozná číslo reálné a imaginární - umí definovat číslo komplexní a popsat jeho algebraické a souřadnicové vyjádření - pozná reálnou a imaginární složku komplexního čísla - počítá s komplexními čísly – sčítá, odčítá, násobí, dělí, umocňuje, počítá absolutní hodnotu - zná vlastnosti imaginární jednotky, komplexní jednotky a komplexních čísel sdružených - umí zobrazit komplexní číslo jako bod Gaussovy roviny - dokáže spočítat vzdálenost obrazů komplexních čísel v Gaussově rovině - umí komplexní číslo převést z algebraického tvaru na goniometrický tvar a rozumí geometrickému významu jeho částí - spočítá podle vzorce součin a podíl komplexních čísel v goniometrickém tvaru - definuje a používá Moivreovu větu pro umocnění komplexního čísla v goniometrickém tvaru	Kulová plocha 2. Komplexní čísla Zavedení a základní vlastnosti komplexních čísel Geometrické znázornění komplexních čísel	

Učební osnovy pro cvičení z matematiky	4. ročník	Strana 5
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
Žák - rozumí představě komplexního čísla jako umístění vektoru v Gaussově rovině - umí graficky sčítat, odčítat, násobit komplexní čísla reálným číslem a komplexní jednotkou - umí řešit lineární rovnici s komplexními koeficienty - umí řešit kvadratickou rovnici s komplexními koeficienty - umí řešit binomickou rovnici a její kořeny určit v Gaussově rovině - chápe princip rovnic a nerovnic s parametrem - umí odlišit parametr a neznámou v lineární a kvadratické rovnici s parametrem - umí řešit lineární a kvadratickou rovnici s parametrem - vysvětlí vznik nekonečné řady - pozná nekonečnou geometrickou řadu - pozná, zda je geometrická řada konvergentní a určí její součet	Řešení rovnic v oboru komplexních čísel 3. Rovnice a nerovnice s parametry 4. Limity posloupnosti a nekonečné geometrické řady	Matematika – 1. ročník (řešení rovnic v R) M – 1. ročník – řešení rovnic v R M – 2. ročník – grafy funkcí M – 3. ročník – útvary v rovině analyticky MC – 3. ročník – limity funkcí

Zeměpisný seminář

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Zeměpisný seminář** patří do volitelných předmětů, které jsou určeny pro žáky čtvrtého ročníku.

Předmět má v rámci gymnaziálního vzdělání nadstavbovou funkci. Jedná se o předmět, který dále rozvíjí základní geografické poznatky a dovednosti získané v průběhu studia předmětu zeměpis. Zeměpisný seminář plní významnou funkci syntetizující. Na základě studia jednotlivých složek i celých systémů přírodního i sociálního charakteru vysvětluje jejich vztahy, zákonitosti rozmístění a vývoje. Poskytuje prostorovou představu pro vyjádření speciálních informací i pro jiné obory (o surovinách, výskytu biologických druhů, předpovědi počasí aj.). V neposlední řadě předmět slouží jako příprava k maturitní zkoušce a příprava pro žáky hlouběji se zajímající o geografickou problematiku, kteří ve svém dalším studiu směřují právě k oborům souvisejícím s geografii.

Rozvržení hodinové dotace v jednotlivých ročnících

4. ročník: 2 hodiny týdně

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá zpravidla v kmenových třídách, vybavených dataprojektory, přičemž vyučující má k dispozici svůj notebook. Kabinet zeměpisu je také vybaven mobilní didaktickou technikou (notebook a dataprojektor).

Aktuální používané učebnice upřesňuje příloha č. 6 ŠVP Gymnázia Vysoké Mýto.

V předmětu jsou realizována průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

Učitel:

- klade důraz na používání učebních pomůcek: atlas, mapy, globus pro získávání a ověřování geografických informací
- zadává referáty, k nimž žáci vyhledávají, zpracovávají, třídí a hodnotí geografické informace a data z informačních zdrojů (internet, televize aj.) seznamuje žáky s různými prameny geografických informací (časopisy National Geographic, Koktejl, Lidé a Země, Geografické rozhledy...)

- předvádí manipulace s orientačními, topografickými a meteorologickými pomůckami, s globusem, mapami, atlasy a se statistickými daty.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- pracuje se žáky tak, aby samostatně nebo skupinově navrhovali postupy k řešení daného problému s využitím odborné literatury; problémy mohou být regionálního, ale i globálního charakteru, a to jak z přírodní, tak i socioekonomické sféry
- v rámci exkurzí a terénních cvičení směřuje žáky podle poznaných jevů k aplikaci teoretických poznatků do praxe

Kompetence komunikativní

Učitel:

- v rámci řízeného dialogu učí žáky vyjadřovat své myšlenky a názory
- vyžaduje na žácích formulaci hypotéz, pojmenování problémů, či prezentaci vlastních názorů na konkrétní témata přírodního a společenského prostředí
- hodnotí projev a vystupování žáka v rámci diskuzí, zkoušení, nebo referátů s geografickou tematikou
- formou diskuze na dané téma vede žáky ke schopnosti jasně a logicky formulovat svůj názor, vhodně argumentovat, vyslechnout názory ostatních a vést dialog

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- rozděluje úlohy ve skupině, učí žáky přijímat svoji roli, spolupracovat při týmové práci a umět přijímat zodpovědnost za výsledek své činnosti
- učí žáky přijímat názory druhých a diskutovat o nich

Kompetence občanské

Učitel:

- prezentuje fakta a argumenty pro vytváření postojů a hodnot, které respektují rovnoprávnost všech lidí, vyjadřuje demokratické přístupy v řešení společenských problémů, učí žáky poznávat tradice, zvyky a kultury lidí v jednotlivých světadílech
- učí žáky praktické bezpečné orientaci a pohybu v přírodním terénu i v urbanizované krajině, chování a ochraně za mimořádných událostí, učí žáky uplatňovat osvojené dovednosti, vědomosti a návyky v osobním i veřejném životě

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vede žáky, aby se cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhodovali o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření

- vede žáky k tomu, aby dokázali posuzovat a kriticky hodnotit rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti byli připraveni tato rizika nést
- snaží se rozvíjet v žácích jejich osobní i odborný potenciál a využívá příležitostí pro jejich rozvoj v osobním i profesním životě

Učební osnovy pro zeměpisný seminář	4. ročník	Strana 1
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
Žák: Charakterizuje a rozumí pohybům Země a jejich důsledkům. Vysvětlí důsledky rotace Země Vysvětlí důsledky oběhu Země kolem Slunce Rozumí geometrické podstatě map a jednoduchým kartografickým zobrazením Rozumí obsahu map, včetně map tematických Je schopen praktické orientace v terénu Orientuje se v problematice všech částí fyzicko-geografické sféry. Umí vysvětlit základní charakteristiky a procesy probíhající v jednotlivých sférách. Rozumí vztahům mezi nimi. Orientuje se v problematice celé socioekonomické sféry. Je schopen vysvětlit základní charakteristiky, zákonitosti a procesy, které v této sféře existují a probíhají	Úvod do Zeměpisného semináře Planetární geografie Opakování a prohlubování poznatků o tvaru a pohybech Země a jejich důsledcích pro život na Zemi Kartografie a topografie Opakování a prohlubování znalostí z teoretické kartografie a upevňování dovedností v praktické aplikaci s mapami a jinými kartografickými produkty Fyzicko-geografická sféra Opakování a prohlubování znalostí z oblasti FG sféry v celé její šíři – atmosféra, hydrosféra, litosféra, pedosféra, biosféra Socioekonomická sféra Opakování a prohlubování znalostí z oblasti socioekonomické sféry v celé její skladbě. Jak sociální sféra – obyvatelstvo a sídla, tak také část ekonomická – od priméru po kvartér	

Učební osnovy pro zeměpisný seminář	4. ročník	Strana 2
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
Je schopen lokalizovat na mapách jednotlivé makroregiony a charakterizovat je z hlediska přírodních poměrů a socioekonomické situace. Umí vzájemně porovnat jednotlivé oblasti a charakterizovat jejich geopolitické postavení v rámci světadílu i v rámci světa. Charakterizuje polohu, přírodní poměry a socioekonomickou situaci České republiky. Lokalizuje na mapách jádra a periferie. Charakterizuje místní region podle různých kritérií. (Přírodní poměry, osídlení, ekonomická situace, potenciál)	Regionální zeměpis Opakování a prohlubování znalostí z oblasti regionálního zeměpisu. Opakování charakteristik jednotlivých makroregionů světa (světadílů i jejich dílčích oblastí) z pohledu přírodních podmínek, obyvatelstva, ekonomiky, geopolitické situace Zeměpis České republiky Opakování a prohlubování znalostí z oblasti zeměpisu České republiky. Opakování charakteristik jednotlivých regionů z pohledu přírodních podmínek, obyvatelstva, ekonomiky a možností dalšího rozvoje. Důraz je kladen také na místní region.	

Právní výchova

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Právní výchova** je dvouletý volitelný předmět, který studují ti žáci, kteří si ve 3. ročníku a 4. ročníku zvolili společenskovední zaměření.

Cílem předmětu Právní výchova je seznámit žáky se základními právními pojmy, s jednotlivými právními odvětvími a příslušnými právními předpisy. Obsah předmětu umožňuje žákům získat vědomosti o podstatě práva a jeho projevech, o právních vztazích, jež tvoří základ lidské společnosti. Žáci získají přehled o institucích aplikujících právo, tj. o orgánech veřejné správy, soudnictví a státním zastupitelství, dále s organizací právní služby, především s advokací a notářstvím. Velký důraz je kladen nejen na osvojení právní problematiky, ale především na aplikaci právních dovedností. Žáci získají praktické poznatky pro řešení běžných právních problémů, se kterými se v pracovním i soukromém životě setkají.

Výuka je organizována ve třídách, v odborných učebnách, mimo školu (advokacie, soudy, živnostenský úřad, obecní a krajský úřad, pracovní úřad, OSSZ, Parlament ČR aj.). Je využito frontálního vyučování, výkladu, debaty, diskuze, studia textů, právních dokumentů. Text je prezentován za pomoci videa, DVD, CD přehrávače, četbou. Využívány jsou projekty a ročníkové práce (ve vyšších ročnících).

Rozvržení hodinové dotace v jednotlivých ročnících

3. ročník: 2 hodiny týdně

4. ročník: 2 hodiny týdně

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá obvykle v kmenové učebně, po dohodě jsou využívány učebny s audio a videotechnikou, případně učebny VT. Aktuální používané učebnice upřesňuje příloha č. 6 ŠVP Gymnázia Vysoké Mýto.

V předmětu jsou realizována průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie:

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

Učitel:

- žákům jsou nabízena právní témata, jež zpracují formou seminárních prací; žák může samostatně pracovat s odbornou literaturou, právními texty, internetovými zdroji apod., čímž posiluje kompetence k učení
- učí žáky správně obhajovat své názory, postoje, citovat, parafrázovat; žáci se učí argumentovat, vystihovat podstatu problému
- pod vedením učitele žáci dle možnosti procházejí právní texty, zákony, dokumenty, smlouvy a podobné prameny informací a učí se v nich nacházet potřebné zdroje informací

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- pomáhá žákům s hledáním, vytvářením a upřesňováním hypotéz, dává jim příležitost k formulaci vlastních názorů. Zpravidla formou rozhovoru, diskuze tyto kompetence posiluje
- motivuje žáky k úvahám o společenských problémech, jevech a procesech, podněcuje je k hledání analogií mezi různými sociálními jevy; žák hledá a utváří svoji schopnost vnímat problémy v širších souvislostech; učitel pomáhá žákům při formulování nově získaných informací
- dle možnosti dává žákům prostor prezentovat svou hypotézu před skupinou

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k formulaci srozumitelných dotazů, k obhajobě vlastního názoru, k hledání argumentů a protiargumentů; učitel směřuje žáka k vytváření ucelené prezentace k dané problematice, ty pak ve skupině společně analyzují, konfrontují a hledají odpovídající řešení.
- vytváří prostor pro modelové situace, v nichž žák nacvičuje vhodné způsoby chování. Dle možností společně využívají různé způsoby komunikace (obraz, text, řeč těla, moderní komunikační technologie)

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- seznamuje žáky dle možnosti s různými způsoby sebereflexe, sebepoznání, podpoří jejich osobnostní rozvoj a sebevědomí; podporuje jejich přirozenou potřebu vyniknout ve skupině, a přitom posilovat vztah k sobě i ostatním
- motivuje žáky si k vytváření pozitivních postojů k potřebám společnosti
- podporuje předpoklady k celoživotnímu vzdělávání žáků
- objasňuje právní aspekty práce s informacemi, respektuje duševní vlastnictví, správně cituje autorská díla

Kompetence občanské

Učitel:

- motivuje žáky ke sledování aktuální situace v právní oblasti a nabízí žákům příležitost k diskuzi

- na modelových situacích seznamuje žáky se základními principy demokratické právní společnosti
- zprostředkovává setkání žáků s významnými osobnostmi práva

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- motivuje žáky k získávání a vyhodnocování informací o vzdělávacích a pracovních příležitostech
- vede ke kritickému hodnocení rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích
- podněcuje žáky k rozvíjení svého osobního i odborného potenciálu

Učební osnovy pro právní výchovu	3. ročník	Strana 1
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
Žák: - vysvětlí jaký je vztah mezi demokracií a právem - na příkladech ukáže, kdy a jak se mohou hodit právní znalosti při řešení běžných životních zkušeností - ukáže jaký je rozdíl mezi normativním a nenormativním chováním - vysvětlí rozdíl mezi morálním a právním jednáním - dovede na příkladech vyložit důvody vzniku, zavedení a uplatnění právních norem - umí zhodnotit své právní postavení, posoudí právní aspekty svého jednání - rozlišuje fyzické a právnické osoby ve svém okolí, chápe podstatu jejich právního postavení - umí rozdělit jednotlivé právní oblasti - zařadí správně právní normu do příslušné oblasti - správně zhodnotí právní sílu jednotlivých právních norem	1. Základní právní pojmy 1.1 Právo a stát - právní stát - české právo - význam právních znalostí 1.2 Právní řád - souhrn všech právních předpisů - jeho charakteristika 1.3 Zákonnost - zákonost - právní vědomí 1.4 Právní normy - normy upravující lidské chování - jejich dělení - platnost a působnost právní normy - výklad, realizace, rozhodnutí 1.7. Právní vztah - právní skutečnosti, události - právní úkony - prvky právního vztahu - předmět, počítání času 1.11 Systém práva ČR - právo a jeho dělení - právní kodexy	ZSV – 2. a 3. ročník: sociální vztahy demokratický právní stát průběžně OSV - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (normativnost lidského chování: organizační dovednosti a efektivní řešení problémů) OSV - Sociální komunikace rozvoj (interakčních, vztahových) dovedností pro život s druhými lidmi, právní a etické předpoklady pro život ve společenství Dějepis – 3. ročník (moderní dějiny ČSR, ČSSR, ČR) Dějepis – trvalá vazba na právní linii dějin ČR

Učební osnovy pro právní výchovu	3. ročník	Strana 2
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- ctí Ústavu ČR jako základní zákon našeho státu - objasní význam voleb do Parlamentu ČR a zastupitelských orgánů pro svobodu a demokracii - dovede vysvětlit své právní postavení, chápe vztah práv a povinností v životě žáka i dospělého - respektuje práva jiných - vysvětlí, jak bude postupovat při ochraně svých práv - chápe úlohu občansko-právních vztahů v životě - dokáže rozlišit fyzické a právnické osoby, s nimiž se setkává ve svém životě, v médiích - dokáže zformulovat předpoklady samostatné existence - umí odlišit výhody a nevýhody životního i právního postavení podnikatele - dokáže sestavit právní podklady pro činnost podnikatele	2. Ústavní právo - ústava obecně 2.2.1 Ústava ČR: moc zákonodárná, moc výkonná, moc soudní 2.2.2 Listina základních práv a svobod - základní práva člověka - práva politická - práva etnická a národní - hospodářská, sociální a kulturní práva 3. Občanské právo 3.1 Pojem, zásady a prameny OP - základní pojmy 3.2 Osoby - fyzické - právnické osoby 3.3 Podnikání - podnikatel - firma - konkurence - nekalá soutěž	VMEGS - Žijeme v Evropě - evropské (a naše české) kulturní kořeny a hodnoty - demokracie jako forma vlády - parlamentarismus - účast občanů v politickém životě - lidská práva a jejich uplatňování, ochrana lidských práv VMEGS - vliv na vlastnické a další vztahy - pochopit souvislosti mezi postavením občana a vlastníka Člověk a svět práce - finance OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - Sociální komunikace - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

Učební osnovy pro právní výchovu	3. ročník	Strana 3
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- umí odůvodnit odpovídající volbu formy podnikání vzhledem k předmětu podnikání, předpokládanému zisku - chápe právní i ekonomická rizika podnikání - v projektu připraví dokumentaci potřebnou pro založení vybrané obchodní společnosti - dovede si připravit podklady pro veřejnou soutěž na vybrané téma	- jednotlivé formy podnikání konkrétně: - veřejná obchodní společnost - společnost s ručením omezeným - akciová společnost - družstvo, stát a podnikání	OSV - Spolupráce a soutěž - zkoumat realie každodenního života člověka - rozvíjet sebedůvěru ve vlastní schopnosti OSV - Spolupráce a soutěž - můj vztah ke spolupráci a soutěži - které mé osobnostní předpoklady jsou výhodné naopak nevýhodné pro řešení praktických situací - moje hodnoty a moje role současné i budoucí

Učební osnovy pro právní výchovu	4. ročník	Strana 4
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- dovede popsat krátkou historii své rodiny - v projektu sestaví rodokmen vlastního rodu - dokáže sepsat předmanželskou smlouvu - doloží právní specifika právního postavení současné rodiny - správně posoudí práva a povinnosti rodičů a dětí - chápe změnu svého postavení po dosažení zletilosti - doloží právní specifika právního postavení současné rodiny, správně posoudí práva a povinnosti rodičů a dětí - dokáže sestavit rozpočet domácnosti - je finančně gramotný - ctí práva druhých i v intimní oblasti	3.4 Rodinné právo 3.4.1 Pojem, zásady, prameny rodinného práva - pojem - zásady - prameny. 3.4.2 Manželství - pojem - uzavření manželství - zákonné překážky manželství - vztahy mezi manžely. 3.4.3 Rodina, příbuzenstvo - rodina - příbuzenství 3.4.4 Manželské majetkové právo - příspěvky na domácnost - majetkové vztahy mezi manžely 3.4.5 Bydlení manželů - rodinná domácnost - domácí násilí	OSV - Poznání a rozvoj vlastní osobnosti - rodina jako základní životní prostředí - rozvíjet sebedůvěru a zodpovědnost a využívat svých schopností, v souladu s nimi nastavovat své životní cíle a dráhy - hledat cesty jak čelit zátěžím vyplývajícím z charakteru dnešní doby - rozpoznávat faktory ovlivňující duševní energii a kreativitu - věnovat pozornost morálnímu aspektu jednání a interpretaci etických principů jednání OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - Sociální komunikace - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů VMEGS - Žijeme v Evropě - respektovat odlišné názory (pohlaví, věk, jiné odlišnosti) - spolupracovat aktivně a efektivně s jinými lidmi - věnovat pozornost problematice dnešní rodiny

Učební osnovy pro právní výchovu	4. ročník	Strana 5
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata
-umí rozlišit citové, etické a právní důvody zániku manželství - posoudí správnost argumentace vedoucí k rozvodu manželství - dovede posoudit vhodnost a přiměřenost různých forem náhradní rodinné péče - umí odůvodnit obecné předpoklady výpočtu výživného - dokáže sestavit právní a hodnotový seznam svého majetku, popřípadě majetku rodiny - posoudí vhodnost právní ochrany svých nápadů, získaných věcí hmotných i nehmotných věci - základě příkladů z médií, praxe a místního, regionálního života, správně určí absolutní majetková práva	3.4.6 Zánik manželství - kdy manželství zaniká 3.4.7 Vztahy mezi rodiči a dětmi 3.4.8 Náhradní rodinná péče 3.4.9 Vyživovací povinnosti 3.5 Majetková práva - věci hmotné - nehmotné věci 3.5.1 Absolutní majetková práva - k věcem vlastním - držba - vlastnictví - spoluvlastnictví - duševní vlastnictví	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - formování vlastního světového názoru a životního stylu - kriticky zhodnotit a využít zkušenosti z jiného rodinného prostředí OSV - Sociální komunikace rozvoj (interakčních, vztahových) dovedností pro život s druhými lidmi, právní a etické předpoklady pro život ve společenství - věcně a s porozuměním přistupovat k náhradní péči Člověk a svět práce - finance - pochopit souvislosti mezi postavením občana a vlastníka OSV - Morálka a právo všedního dne - práva a povinnosti - (mezilidské vztahy)

Učební osnovy pro právní výchovu	4. ročník	Strana 6
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata
- orientuje se v terminologii pozemkového práva - dokáže určit důležité prvky vlastnictví v databázi katastru nemovitostí (věcná podoba, internetový server, databáze) - dokáže posoudit vhodnost zástavy, její adekvátní formy, možnosti zhodnocení i znehodnocení - zváží kdy je a kdy není možnost zadržet cizí věc - zná základní indicie platné závěti, dokáže posoudit správnost závěti - zná a umí vybrat její vhodnou podobu vzhledem k situaci - vysvětlí principy dědictví ze zákona, chápe úlohu státu v této oblasti - chápe právní důsledky uzavřených závazků - dokáže posoudit jejich výhodnost, věcnou správnost - umí věcně správně sepsat platnou smlouvu - orientuje se mezi jednotlivými druhy smluv, ví, za jakých podmínek je smlouva platná - dokáže správně vyhotovit vybrané pojmenované smlouvy	3.5.1 Absolutní majetková práva – k věcem cizím - právo stavby - věcná břemena - zástavní právo - zadržovací právo 3.5.1 Absolutní majetková práva – dědické právo - dědické právo - závěť - dědická smlouva - ze zákona 3.5.2 Relativní majetková práva – obecná ustanovení 3.5.2 Relativní majetková práva – závazky z právních jednání - darování - koupě - směna	OSV - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - formování vlastního světového názoru a životního stylu VMEGS - vliv na vlastnické a další vztahy - pochopit souvislosti mezi postavením občana a vlastníka

Učební osnovy pro právní výchovu	4. ročník	Strana 7
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata
- dokáže si věcně promyslet a uzavřít vhodnou formu vkladu - umí vyhledat mezi nabídkami bank vhodnou půjčku, výhodný úvěr - chápe obecnou odpovědnost za škodu i zvláštní odpovědnost za škodu - dokáže posoudit právní důsledky škody, odhadnout výši odškodnění - aktivně vystupuje proti šikaně a podobným formám poškozování práv jiných - umí správně objasnit odlišný charakter obchodních smluv - odliší podstatné a fakultativní náležitosti základních smluv spotřebitelských a obchodních, především u: kupní smlouvy, smlouvy o dílo - dovodí odpovídající formy zajištění závazků - věcně posoudí škodu při podnikání, umí odhadnout výši odškodnění - dokáže odhadnout a vyhledat zahraniční podnikatelské subjekty - je připraven na specifičnost smluv se zahraničním partnerem	- pacht - dílo - licence - výprosa, výpůjčka, zápůjčka, úvěr - závazky z častých smluv - závazky z odvážných smluv 3.5.2 Relativní majetková práva – závazky z protiprávních smluv - škoda - bezdůvodné obohacení - nekalá soutěž - obchodní závazkové vztahy a jejich náležitosti, základní obchodní závazky: - kupní smlouva, další smlouvy - změny, zajištění a zánik závazků - škoda v podnikání - podnikání zahraničních osob v ČR - mezinárodní obchod	VMEGS - Žijeme v Evropě (evropské kulturní kořeny a hodnoty, lidská práva a jejich uplatňování, ochrana lidských práv) Člověk a svět práce - mé organizační schopnosti a dovednosti - Sociální komunikace - verbální a neverbální komunikace - pozitivní obsahy komunikace (komunikace partnerů jako inspirace) OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - Spolupráce a soutěž - Sociální komunikace

Učební osnovy pro právní výchovu	4. ročník	Strana 8
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- umí odhadnout své možné budoucí pracovní uplatnění - dokáže přiblížit půdorys své budoucí existence - ví kde a jak se může ucházet o zaměstnání - umí jednat s úřadem práce, je připraven k rekvalifikaci v případě nutnosti zvýšení své pracovní odbornosti - vysvětlí rozdíly mezi zaměstnanci a zaměstnavateli - dokáže sestavit pracovní smlouvu, umí posoudit její věcnost a správnost, výhodnost pro zaměstnance či zaměstnavatele - umí věcně argumentovat v běžných pro zaměstnání typických situacích: výše mzdy, změna pracovních podmínek, osobní růst, rekvalifikace, rozvržení pracovní doby, dohoda o ukončení pracovního poměru, výpověď	4. Pracovní právo - pojem - hlavní prameny 4.2 právo na zaměstnání - právo na zaměstnání - rekvalifikace - podpora v nezaměstnanosti 4.3 účastníci pracovněprávních vztahů - zaměstnavatelé a zaměstnanci 4.4 Pracovní poměr 4.4.1 Vymezení pracovního poměru - druhy PP 4.4.3 Pracovní smlouva - náležitosti 4.4.4 Změny pracovního poměru 4.4.5 Skončení pracovního poměru	Člověk a svět práce - průběžně v celém zákoníku... OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - pozitivní komunikace Úřady práce Personální agentury Veletrhy vzdělání, dny otevřených dveří na VŠ, osobnostní testy OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - předcházení, konfliktům, zvládání stressu - jak se ovládám při řešení problémů, jaké mám sociální dovednosti - já v roli vedoucího a vedeného - mé organizační schopnosti a dovednosti - jak jsem schopen organizovat čas (pracovní, volný, svůj, ostatních), relaxace OSV - Morálka všedního dne - pracovní morálka, můj vztah k lidem - co skutečně dělám a co mohu udělat pro svůj duševní rozvoj - já a moje sociální role

Učební osnovy pro právní výchovu	4. ročník	Strana 9
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- chápe význam pracovní odpovědnosti - orientuje se v možnostech obživy - umí sestavit právní dokumentaci - posoudí správnost existujících dokumentů - sestaví řád, práva a povinnosti společné činnosti - v příkladech zhodnotí mediálně známá porušení povinností v práci - rozumně posoudí své možnosti u zvoleného budoucího pracovního zařazení - dbá na své zdraví při studiu, při práci	4.5 Pracovní posudky, potvrzení a odstupné 4.6 Práce konané mimo pracovní poměr - dohoda o provedení práce - dohoda o pracovní činnosti 4.7 Pracovní řád, povinnosti zaměstnanců - pracovní řád 4.8 Pracovní doba - řádná - přesčas - noční práce 4.9 Dovolená na zotavenou 4.10 Odměňování práce 4.11 Náhrada mzdy při překážkách v práci 4.12 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci - zaměstnavatelé - zaměstnanci	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - vztahy mezi lidmi, formy spolupráce a soužití - jak fungovat jako člen skupiny, komunity - jak mohu a umím pomáhat jiným, poskytovat rady OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - můj vztah k lidem - jak jsem připraven na životní změny - Sociální komunikace - verbální a neverbální komunikace - pozitivní obsahy komunikace OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - reflexe sebeovládání – mapování situací, kdy užívám svou vůli - předcházením konfliktním zátěžovým situacím, stresu

Učební osnovy pro právní výchovu	4. ročník	Strana 10
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- respektuje stejná pravidla pro odměňování mužů a žen za stejnou práci - chápe význam pracovní odpovědnosti - rozpozná různé druhy soudních řízení - dokáže si rozmyslet a věcně správně připravit soudní podání v běžných občanskoprávních sporech - z médií a reálného života vybere a posoudí typické právní případy, odhadne vývoj, odůvodní stanoviska protistran - chápe specifika postavení osoby samostatně výdělečně činné - v projektu umí získat živnostenský list vybrané živnosti - dokáže sestavit projekt provozování živnosti	4.13 Pracovní podmínky žen a mladistvých - zákazy pro ženy - zákazy pro mladistvé 4.15 Odpovědnost za škodu - zaměstnanci - zaměstnavatelé 5. Občanské soudní řízení - průběh - opravné prostředky - rozhodnutí - úpadek - správní soudnictví 6 Živnostenské právo 6.1 Pojem a prameny 6.2 Živnosti 6.3 Provozování živností a živnostenská správa	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - vztahy mezi lidmi, formy spolupráce a soužití - jak fungovat jako člen skupiny, komunity OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - můj vztah k lidem - jak jsem připraven na životní změny - Sociální komunikace - verbální a neverbální komunikace - pozitivní obsahy komunikace OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - předcházením konfliktním zátěžovým situacím, stresu

Učební osnovy pro právní výchovu	4. ročník	Strana 11
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- vysvětlí mechanismus voleb do místní samosprávy, věcně správně formuluje důvody volby - v projektech dle volby sestaví žádost, stížnost či petici obecnímu úřadu - na příkladech ukáže vztah mezi státní správou a samosprávou - vysvětlí rozdíly mezi běžnými a trestnými činy, mezi přestupky - ve svém jednání respektuje platné právní normy - rozezná, které případy se řeší v občanském a které v trestním řízení - rozlišuje náplň činnosti orgánů právní ochrany, uvede příklady právních problémů a mechanismus jejich řešení	7. Správní právo - obce, jejich hospodaření a působnost - občané a orgány obce - volby do orgánů místní samosprávy, rada obce, zastupitelstvo, starosta 7.3 Kraje - charakteristika - hospodaření a působnost - orgány kraje 7.4 Správní řízení - pojem - rozhodnutí 8. Trestní právo - trestní právo hmotné - trestné činy - trestní odpovědnost - tresty a ochranná opatření - skutkové podstaty trestných činů - trestní odpovědnost právnických osob - trestní právo procesní - zásady - průběh trestního řízení	Člověk a svět práce - rozhodování v reálných životních situacích VMEGS - Žijeme v Evropě (evropské kulturní kořeny a hodnoty, demokracie, účast občanů v polickém životě, lidská práva a jejich uplatňování) OSV - Morálka všedního dne - jak právně a morálně jedním v běžných i vyhraněných situacích - já a právní, sociální a morální dilemata doby - jak se mohu angažovat ve prospěch druhých lidí - jak přebírám odpovědnost v různých životních situacích MV - Účinky mediální produkce a vliv médií (informovanost)

Psychologie

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět **Psychologie** je dvouletý volitelný předmět, který studují především ti žáci, kteří si ve 3. ročníku a 4. ročníku zvolili společenskovědní zaměření. Cílem předmětu Psychologie je seznámit žáky s poznatky obecné, vývojové a sociální psychologie, s jednotlivými oblastmi zkoumání, s odpovídajícími zákonitostmi a jejich praktickým využitím. Předmět je určen jak pro cílovou skupinu žáků, kteří mají o psychologii zájem a budou se tomuto oboru věnovat po absolvování střední školy, stejně tak i žákům, kteří chtějí nabyté znalosti z výuky využít při řešení situací v běžném denním životě. Výuka je zaměřena i na oblast komunikace (jak zvládat verbální i neverbální komunikaci, jak správně naslouchat i rozumět, jak se ubránit manipulaci, jak řešit pracovní, kamarádské a partnerské vztahy), některé celky jsou zpravidla i prakticky procvičovány. Výuka je organizována ve třídách, v odborných učebnách, dle možností i mimo školu (pedagogicko-psychologická poradna, ambulance psychologů, jiná na psychologické jevy orientovaná pracoviště aj.). Zpravidla je využito frontálního vyučování, výkladu, debaty, diskuze, studia textů, testů, konkrétních praktických příkladů. Text je prezentován obvykle za pomoci videa, DVD, CD přehrávače, četbou. Využívány jsou zpravidla projekty a samostatné práce.

Rozvržení hodinové dotace v jednotlivých ročnících

3. ročník: 2 hodiny týdně

4. ročník: 2 hodiny týdně

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá převážně v kmenové učebně, po dohodě jsou využívány učebny s audio a videotechnikou, případně učebny VT. Aktuální používané učebnice upřesňuje příloha č. 6 ŠVP Gymnázia Vysoké Mýto.

V předmětu jsou realizována průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Výchovné a vzdělávací strategie:

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

Učitel:

- žákům jsou zpravidla nabízena různá psychologicky orientovaná témata, jež dle možností zpracují formou seminárních prací; žák také samostatně pracuje s odbornou literaturou, internetovými zdroji apod., čímž posiluje kompetence k učení
- učí žáky správně obhajovat své názory, postoje, citovat, parafrázovat; žáci se učí argumentovat, vystihovat podstatu problému

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- pomáhá žákům dle situace s hledáním, vytvářením a upřesňováním hypotéz, dává jim příležitost k formulaci vlastních názorů; formou rozhovoru, diskuze tyto kompetence posiluje
- motivuje žáky k úvahám o psychických problémech, jevech a procesech, podněcuje je k hledání analogií mezi různými psychickými jevy; žák hledá a utváří svoji schopnost vnímat problémy v širších souvislostech
- pomáhá zpravidla žákům při formulování nově získaných informací
- dává dle možnosti žákům prostor prezentovat svou hypotézu před skupinou

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k formulaci srozumitelných dotazů, k obhajobě vlastního názoru, k hledání argumentů a protiargumentů.
- směřuje žáka k vytváření ucelené prezentace k dané problematice, ty pak ve skupině společně analyzují, konfrontují a hledají odpovídající řešení
- vytváří prostor pro modelové situace, v nichž žák nacvičuje vhodné způsoby chování; zde společně využívají různé způsoby komunikace (obraz, text, řeč těla, moderní komunikační technologie)

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- uplatňuje týmovou práci, podporuje skupinové projekty a společné prezentace výsledků práce žáků.
- seznamuje žáky s různými způsoby sebereflexe, sebepoznání, podpoří jejich osobnostní rozvoj a sebevědomí
- podporuje jejich přirozenou potřebu vyniknout ve skupině, a přitom posilovat vztah k sobě i ostatním
- motivuje žáky si k vytváření pozitivních postojů k potřebám společnosti
- podporuje předpoklady k celoživotnímu vzdělávání žáků

Kompetence občanské

Učitel:

- motivuje žáky ke sledování aktuální situace v oblasti sociální, ekonomické, politické či ekologické a nabízí žákům příležitost k diskuzi o psychických aspektech problematiky
- důslednou a systematickou kontrolou zadaných prací navozuje situace k získání vědomí odpovědnosti za včasné plnění zadaných úkolů
- a odpovědnosti za vlastní práci
- přípravou modelových situací (dramatizace, hraní rolí, audio či video nahrávky), seznamuje žáky s různými procedurami v mezilidském styku

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vede ke kritickému hodnocení rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích
- podněcuje žáky k rozvíjení svého osobního i odborného potenciálu

Učební osnovy pro psychologii	3. ročník	Strana 1
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
Žák: - orientuje se v psychologických termínech - dokáže rozeznat a odůvodnit jednotlivé etapy vývoje psychologie - rozčlení jednotlivé směry psychologie, dokáže objasnit shody a rozdíly jednotlivých směrů - z ukázek textů či podobných materiálů rozpozná, o který směr se jedná - dokáže objasnit, k čemu se dají psychologické znalosti použít v obecné rovině, ale také v jeho osobním životě - aktivně a se znalostí používá psychologické pojmy, nabyté vědomosti využije k sebepoznání - pomocí znalostí na příkladech objasní souvislost mezi prožíváním a chováním - je si vědom rizikových faktorů chování a snaží se jim předcházet	1. Úvod do studia psychologie, předmět studia - předmět studia psychologie - historie psychologie - psychologie jako samostatná věda - cíle psychologie - základní psychologické směry a přístupy: - psychologické obory 2. Základní pojmy obecné psychologie - psychika - funkce psychiky - psychické procesy - psychické stavy - vědomí	ZSV – 1. ročník: psychologie – základní pojmy průběžně (opakování) VMEGS - Žijeme v Evropě (průběžně) OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Biologie – 3. ročník (člověk) OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - mé chování, mé prožívání, má psychika - jak jsem schopen se vnímat pozitivně - jak rozumím vlastní jedinečnosti

Učební osnovy pro psychologii	3. ročník	Strana 2
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- umí pozitivně ovlivnit stav své pozornosti - chápe význam pozornosti pro osobní úspěšnost - dokáže aplikovat tréninkové metody pro růst pozornosti - na příkladech dokáže vliv vnímání na úspěšnost - vysvětlí a správně v praxi použije tvarové zákony - dle výběru sestaví experimenty na způsoby reakcí smyslových orgánů - odhalí podstatu některých iluzí a klamů, vysvětlí možnosti jejich zneužití	3. Pozornost - druhy pozornosti - vývoj pozornosti - vlastnosti pozornosti - poruchy pozornosti 4. Vnímání - počitek – vjem - smyslové orgány - teorie percepce - tvarové zákony - druhy vnímání - vnímání pohybu - vnímání času - obecné charakteristiky vnímání, iluze a klamy - individuální rozdíly ve vnímání	OSV - Poznání a rozvoj vlastní osobnosti - porozumění k sobě samému - uvědomovat si svou vlastní identitu a v souladu s ní nastavovat své osobní a životní cíle Biologie – 3. ročník (člověk) - uvědomovat si, jak se vnímám já a jak mě vnímají ostatní - rozpoznávat a zvládat vlastní pocity - jak rozumím vlastní jedinečnosti - jak rozumím vlastnímu tělesnému, psychickému vývoji - jaký mám vztah k vlastnímu tělu a vlastní psychice Biologie – 3. ročník (člověk) OSV - Poznání a rozvoj vlastní osobnosti - já „sám o sobě“, mé chování, myšlení, prožívání

Učební osnovy pro psychologii	3. ročník	Strana 3
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- díky správnému pochopení zákonitostí paměti lépe využije své předpoklady při vzdělávání - dokáže sestavit experiment ke zhodnocení krátkodobé i dlouhodobé paměti - ví, jakými způsoby lze omezit zapomínání - dbá na mentální hygienu fungování paměťových procesů, předchází zbytečným zátěžovým stavům - dovede rozlišit různé formy myšlení a správně chápe způsoby jejich praktického uplatnění - prakticky použije modelové způsoby myšlení v konkrétních situacích - ukáže vliv vhodně použitých myšlenkových procesů na řešení problémů - dokáže správně odhalit a pojmenovat základní poruchy myšlení - správně chápe vliv představivosti a imaginace v životě a tvorbě dospívajícího (dospělého) člověka - na příkladech slavných osobností ukáže vliv originality a překonávání stereotypu na úspěšnost	5. Paměť - paměťové mechanismy - model paměti - senzorická paměť - krátkodobá paměť - dlouhodobá paměť - explicitní paměť - implicitní paměť - poruchy paměti 6. Myšlení - druhy myšlení - způsoby využití myšlení: vytváření pojmů, srovnávání, usuzování, hodnocení, rozhodování, řešení problémů - poruchy myšlení 7. Imaginace - asociační zákony - představivost a fantazie - principy fantazijního myšlení - funkce imaginace	OSV - Poznání a rozvoj vlastní osobnosti - rozvíjet sebedůvěru ve vlastní schopnosti - co a jak mohu trénovat, aby se kvalita mého učení zlepšila Biologie – 3. ročník (člověk) OSV - Poznání a rozvoj vlastní osobnosti - já „sám o sobě“, mé chování, myšlení, prožívání - které mé osobnostní předpoklady jsou výhodné naopak nevýhodné pro řešení praktických situací Biologie – 3. ročník (člověk) Biologie – 3. ročník (člověk) OSV - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - rozpoznávat faktory, jež ovlivňují výkonnost a kreativitu

Učební osnovy pro psychologii	3. ročník	Strana 4
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- vysvětlí jak emoce pozitivně i negativně ovlivňují veřejný i soukromý život - na příkladech z historie i současnosti ukáže, jak nás emoce ovlivňují (pozitivně, negativně...), správně rozlišuje situace, ve kterých jsou emoce spíše na překážku - předvede důsledky působení různých typů temperamentu v modelových situacích - dovede správně odhadnout a argumentovat svůj typ temperamentu a charakteru, věcně správně chápe jejich přednosti i omezení při formování vlastních cílů - chápe nutnost pevné vůle při dosahování životních cílů - sestaví projekt k odstranění osobnostních nedostatků, umí jej správně interpretovat	8. Emoce - složky emocí - klasifikace emocí - funkce emocí - teorie emocí - poruchy emocí 9. Temperament a charakter - obecné rysy temperamentu, - vývoj temperamentu - typologie temperamentu - podstata a formování charakteru - typologie charakteru 10. Seberegulace - já, jáství, vůle - základní aspekty sebepojetí - obranné mechanismy - vůle - klasifikace volných vlastností - poruchy vůle	OSV - Poznání a rozvoj vlastní osobnosti - jak rozumím sám sobě - uvědomovat si jak mě vnímají ostatní - jak jsem schopen vnímat se pozitivně - spolupracovat aktivně a efektivně s jinými lidmi OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - jak rozumím vlastní jedinečnosti - předcházení zátěžovým situacím, stresům - jak se ovládám při řešení problémů - reflexe sebeovládání – mapování situací, kdy a jak používám vůli

Učební osnovy pro psychologii	3. ročník	Strana 8
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- umí vysvětlit základní pojmy - na modelových situacích rozliší typická asertivní a neasertivní jednání - dovede chránit své duševní zdraví před nežádoucími vlivy - umí použít vhodné asertivní techniky v modelových situacích - rozezná typické neasertivní lidské typy a aktivně použije své znalosti proti možné manipulaci - chápe a aktivně používá zásady úspěšné komunikace, dovede posoudit vhodnost použití jednotlivých prvků komunikace vzhledem ke konkrétní situaci	11. Asertivita – způsob zdravého sebeprosazení - asertivita proti manipulaci: pasivní a asertivní jednání - asertivní typologie: kdo a jak s námi chce manipulovat - asertivita a duševní hygiena, jak reagovat na oprávněnou a neoprávněnou kritiku - asertivní zásady a techniky, jak být sám sebou - asertivní desatero: kdo a jak s námi chce manipulovat - zásady úspěšné komunikace	OSV - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - rozhodování v reálných životních situacích - nabýt speciální dovednosti pro rozhodování v různých sociálních situacích - umět spolupracovat - uvědomovat si, jak mě vnímají ostatní, umět přijímat chválu i kritiku, úspěch i neúspěch - rozpoznat faktory ovlivňující duševní energii a kreativitu OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - jak jedním v běžných i vyhraněných situacích - vytvořit si rejstřík různých variant chování a vědomě rozhodovat o použití různých typů chování a jednání v různých situacích - prezentovat se účelně v různých situacích - umět spolupracovat - jak se mohu angažovat ve prospěch druhých lidí - jak přebírám odpovědnost v různých životních situacích

Učební osnovy pro psychologii	4. ročník	Strana 5
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- umí vysvětlit zákonitosti růstu, chápe souvislosti mezi dědičností a osobním a osobnostním vývojem - je si vědom rizika dědičných předpokladů závažných chorob a dokáže sestavit pro preventivní program - dovede představit projekt hygienicky příznivého pracovního i životního prostředí - dokáže objasnit společná východiska jednotlivých teorií i jejich rozdíly - vhodně jednotlivé teorie používá vzhledem k okolnostem - umí srovnat obecná východiska vývojových stádií s konkrétními příklady vývoje u vybraných osob či osobností	1. Základní pojmy a některé vývojové teorie - růst, kvantitativní a kvalitativní stránky růstu - vývoj - vliv dědičnosti - vliv prostředí - některé zákonitosti lidského vývoje 2. Některé vývojové teorie - vývojová teorie Sigmunda Freuda: stanovení fází lidského vývoje - vývojová teorie Jeana Piageta: kognitivní vývoj ontogeneze člověka - vývojová teorie Erika H. Eriksona: vývoj jako překonávání konfliktu - Lawrence Kohlberg: koncepce morálního vývoje 3. Vývojová stádia - pojetí vývojových stádií v historii - pediatriké a psychologické pojetí vývojových stádií	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - jak být připraven na životní změny - co skutečně dělám a co mohu udělat pro svůj duševní rozvoj - já a moje sociální role - jak rozvíjet zdravý a bezpečný životní styl

Učební osnovy pro psychologii	4. ročník	Strana 6
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- odpovědně přistupuje k otázkám početí dítěte, objasní vliv příznivých a nepříznivých faktorů na průběh těhotenství - vědomě se připraví na rozhodnutí o vhodném způsobu porodu dítě vzhledem ke konkrétním okolnostem - umí připravit výbavičku pro novorozence a umí ji používat - dovede rozpoznat příznaky typických nemocí novorozenců - sestaví vhodný jídelníček pro maminku novorozence - objasní důležitost kojení v útlém věku dítěte	4. Prenatální vývoj - období zárodečné a období plodu - těhotenství 5. Porod - tři doby vlastního porodu - moderní pojetí porodu - perspektivy české porodnosti, vývojové tendence 6. Novorozeně - charakteristika novorozeneckého období - životní funkce novorozence - typická nezávažná onemocnění novorozenců - vrozené reflexy - fyziologické procesy - první podmíněné reflexy - výživa novorozenců	Biologie – 3. ročník (člověk) OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - jak fungovat jako člen skupiny, partner - jak mohu a umím pomáhat jiným - strategie zvládání zátěžových situací - jak činím ve svém životě důležitá rozhodnutí a volby - jak rozvíjet zdravý a bezpečný životní styl - jak být připraven na životní změny - můj vztah k lidem (nejbližším, blízkým...) - jak jsem připraven na životní změny OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - jak jsem schopen organizovat si čas Sociální komunikace: - pozitivní komunikace - péče o zdraví

Učební osnovy pro psychologii	4. ročník	Strana 7
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- dovede formulovat i prakticky předvést zásady péče o kojence - chápe nezbytnost kojení dítěte, v nutném případě umí sestavit vhodný náhradní způsob stravování - na příkladech ze svého okolí ukáže vliv formování správných životních návyků na vývoj kojence - zná základní zásady péče o batole - dovede sestavit vhodný režim dne - umí rozvíjet osobnost dítěte vhodnými hrami, písničkami a pohádkami - je připraven na zodpovědnost, kterou je soustavná výchova vlastního dítěte	7. Kojenec - vývoj pohybových a smyslových vlastností - rozvoj poznávacích procesů - vývoj citových procesů - stravování - hygiena - pohybový rozvoj, režim dne 8. Batole - tělesný rozvoj - rozvoj zrakového a sluchového vnímání - rozvojem pohybových schopností a dovedností - rozvoj mimických a pantomimických výrazových projevů - řeč a myšlení, fantazie - vznik sebevědomí - typ temperamentu - vývoj sociálních vztahů	Biologie – 3. ročník (člověk) OSV - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - předcházení zátěžovým situacím, stressům - jak jsem schopen si zorganizovat čas - jak jedním v běžných i vyhozených situacích - jak přebírám odpovědnost v různých životních situacích Biologie – 3. ročník (člověk)

Učební osnovy pro psychologii	4. ročník	Strana 8
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- dokáže správně analyzovat konkrétní podmínky rozvoje osobnosti v předškolním věku - sestaví denní, týdenní program pro dítě tohoto věku - umí srovnat obecné předpoklady růstu s individuálními možnostmi dítěte - chápe správně přednosti i omezení rodinné výchovy a institucionální výchovy - na základě modelových situací umí posoudit zralost dítěte pro vstup do školy - umí připravit pokojík, místo pro aktivity malého školáka - věcně správně posoudí soudobé modely vzdělávání a rozhodne o jejich správném uplatnění vzhledem osobě dítěte	9. Předškolní věk - tělesný a pohybový vývoj - hra jako dominantní činnost dítěte - vývoj poznávacích psychických procesů - vývoj sociálních vztahů 10. Mladší školní věk - soudobé pojetí školní zralosti u nás i v Evropě - základní dušení funkce školáka - tělesný vývoj, motorika, zdravotní stav - podnětnost výchovného prostředí - sociální zralost - tělesný vývoj tohoto období - nový model existence	Biologie – 3. ročník (člověk) OSV - Morálka všedního dne - jak přebírám odpovědnost v různých životních situacích - uvědomit svou vlastní kulturní identitu - podmínky vzdělávání u nás, v Evropě a ve světě - odpovědnost za druhé v různých životních situacích Biologie – 3. ročník (člověk)

Učební osnovy pro psychologii	4. ročník	Strana 9
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- odhadne v modelových situacích způsoby řešení problémových situací pubescentů - umí zhodnotit a využít vlastní životní zkušenosti z této oblasti - provede rozbor volby dalšího vzdělání či povolání na modelovém příkladu - na modelových situacích správně vyhodnotí předpoklady seberealizace - dokáže rozebrat a vyhodnotit faktory růstu osobnosti v konkrétní situaci - správně posoudí žádoucí i nežádoucí vlivy sociálního prostředí na rozvoj osobnosti, chápe úlohu denního režimu - umí představit různé faktory a plány osobního růstu	11. Puberta - pubertální akcelerace růstu - rozdíly mezi chlapci a dívkami - tělesný růst, pohlavní zrání - rozumové schopnosti - sebepojetí, nevyzrálост postojů - puberta jako bouřlivá životní etapa - vnější faktory - vztahy k dospělým - volba dalšího vzdělávání, povolání 12. Adolescence - zpomalení tělesného růstu, péče o tělesný vzhled, schopnost pracovní zátěže - harmonizace duševního růstu - kritické osamostatňování - zájem o vrstevníky, psychosexuální zrání, hledání přátel - sebeprosazení, volba povolání, úloha zábavy, relaxace, sportu	Biologie – 3. ročník (člověk) OSV - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Rozhodování v reálných životních situacích OSV - Morálka všedního dne - jak jedním v běžných i vyhozených situacích - jak se mohou angažovat ve prospěch druhých lidí - jak přebírá odpovědnost v různých životních situacích Člověk a svět práce Trh práce a profesní volba

Učební osnovy pro psychologii	4. ročník	Strana 10
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- představí perspektivy a varianty vlastní dospělosti - umí představit svá kritéria volby přátel i životního partnera - dovede analyzovat své současné postavení, své klady i svá omezení a odhadne jejich vliv na osobnostní vývoj - na příkladech ukáže variabilitu vztahu mezi věkem a výkonností - správně chápe péči o zdraví jako celoživotní úkol - na modelových situacích ukáže různorodost vztahů mezi generacemi - správně volí mezi jednotlivými možnostmi zabezpečení existence	13. Dospělost - etapizace dospělosti: první dospělost, zralá dospělost, období středního věku - tělesná výkonnost a její pěstování v dospělosti - vyhledávání životního partnera - sociálně-profesní orientace - volba životních cílů - stabilizace organismu - získávání a realizace životních zkušeností - klíčové sociální vztahy: domov a zaměstnání - kariérové plató - omezování plodnosti, zdravotní komplikace a rizika - syndrom prázdného hnízda - paměť - bilancování a předávání životních zkušeností - řešení nečekaných problémů - ekonomické zabezpečení přicházejícího stáří	Získávání a vyhodnocování informací o vzdělávacích a pracovních příležitostech Rozhodování v reálných životních situacích OSV - Spolupráce a soutěž - můj vztah ke spolupráci a soutěži - které mé osobnostní předpoklady jsou výhodné a které naopak limitující - jak se ovládám, jak spolupracuji - argumentace, řešení sporů OSV - Morálka všedního dne - jak jedním v běžných i vyhrocených situacích - jak se mohu angažovat ve prospěch druhých lidí - jak přebírám odpovědnost v různých životních situacích - jak umím pomáhat a poskytovat rady - jak jsem připraven na životní změny - péče o sebe sama

Učební osnovy pro psychologii	4. ročník	Strana 11
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- volí ekvivalentní postoje ke starým lidem - správně chápe úlohu budování ekonomických a sociálních podmínek pro důstojné stáří	14. Stáří - stárnutí a životní zralost - péče o zdraví v tomto období - zmenšená odolnost vůči nepříznivým vlivům - potíže se zvládáním nových činností - problematika vyústění života	OSV - Morálka všedního dne - jaké jsou mé hodnotové žebříčky - jak mohu rozvíjet dobré vztahy k lidem - já a sociální a morální dilemata doby - jak se mohu angažovat ve prospěch druhých lidí - moje hodnoty, péče o sebe sama

Společenské nauky

Charakteristika předmětu:

Volitelný předmět **Společenské nauky** je dvouletý volitelný předmět, který studují především ti žáci, kteří si ve 3. ročníku a 4. ročníku zvolili společenskovědní zaměření.

Cílem předmětu je rozšíření a prohloubení učiva ze Základů společenských věd, zahrnuje taktéž přípravu na maturitu z občanského a společenskovědního základu, dále dějepisu s důrazem na moderní dobu. Ve třetím ročníku jsou preferována především ekonomická a politologická témata. Vybrané kapitoly z ekonomiky reagují na potřebu uvést žáka do plnohodnotného ekonomického občanského života. Lépe pak dokáže vyhodnotit své možnosti, osvojí si zásady hospodaření a hospodárnosti. Politická část je zaměřena na nejdůležitější politické principy a události jak domácí, tak zahraniční. Pozornost je věnována také nejvýznamnějším politickým osobnostem. Žák se tak správně zorientuje v problematice politického dění. Ve čtvrtém ročníku seminář přináší rozšiřující poznatky o aktuálních společenských událostech, dějinách po roce 1945 i o konání člověka jak v celospolečenských dimenzích, tak i v oblasti regionální. Posláním učiva 4. ročníku je specifická kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily nejen celé společnosti, ale i regionu a dílčích specifik. Významně se uplatňuje zřetel k dobovým hodnotám naší civilizace. Podstatné je rozvíjení samostatné a tvůrčí aktivity, pochopení alternativních historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání nutnosti nezanedbávat historické souvislosti i v dílčích jednotlivostech a souvztažnostech. Seminář reaguje na aktuální společenský vývoj v relaci člověk – společnost – region s důrazem na události spjaté s moderními dějinami 2. poloviny 20. století i současnosti.

Je využito frontálního vyučování, výkladu, debaty, diskuze, studia textů, právních dokumentů a pramenných materiálů, rozhovorů s pamětníky a spolupráce s Regionálním muzeem. Text je prezentován za pomoci videa, DVD, CD přehrávače, četbou. Využívány jsou projekty a ročníkové práce (ve vyšších ročnících).

Rozvržení hodinové dotace v jednotlivých ročnících

3. ročník: 2 hodiny týdně

4. ročník: 2 hodiny týdně

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá převážně v kmenové učebně, obvykle s využitím audiovizuální techniky, případně učebny VT, dle možnosti i besedy, návštěvy institucí, odborných pracovišť.

Aktuální používané učebnice upřesňuje příloha č. 6 ŠVP Gymnázia Vysoké Mýto.

V předmětu jsou realizována průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova

- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie:

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

Učitel:

- žákům jsou nabízena společenskovědní témata, jež zpracují formou seminárních prací; žák samostatně pracuje s odbornou literaturou, texty, internetovými zdroji apod., čímž posiluje kompetence k učení
- učí žáky správně obhajovat své názory, postoje, citovat, parafrázovat. Žáci se učí argumentovat, vystihovat podstatu problému
- pod vedením učitele žáci procházejí odborné texty, zákony, dokumenty a podobné prameny informací a učí se v nich nacházet potřebné zdroje informací

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- pomáhá žákům s hledáním, vytvářením a upřesňováním hypotéz, dává jim příležitost k formulaci vlastních názorů; formou rozhovoru, diskuze tyto kompetence posiluje
- motivuje žáky k úvahám o společenskovědních problémech, jevech a procesech, podněcuje je k hledání analogií mezi různými sociálními jevy; žák hledá a utváří svoji schopnost vnímat problémy v širších souvislostech; učitel pomáhá žákům při formulování nově získaných informací
- dává žákům prostor prezentovat svou hypotézu před skupinou
- rozvíjí chápání historického vývoje společnosti a sounáležitost tradic s aktuálním stavem společnosti

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k formulaci srozumitelných dotazů, k obhajobě vlastního názoru, k hledání argumentů a protiargumentů; učitel směřuje žáka k vytváření ucelené prezentace k dané problematice, ty pak ve skupině společně analyzují, konfrontují a hledají odpovídající řešení
- vytváří prostor pro modelové situace, v nichž žák nacvičuje vhodné způsoby chování; zde společně využívají různé způsoby komunikace (obraz, text, řeč těla, moderní komunikační technologie)

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- uplatňuje týmovou práci, podporuje skupinové projekty a společné prezentace výsledků práce žáků. Žák je tak motivován nacházet a přijímat odlišnosti a zvláštnosti společenských skupin.

- seznamuje žáky s různými způsoby sebereflexe, sebepoznání, podpoří jejich osobnostní rozvoj a sebevědomí; podporuje jejich přirozenou potřebu vyniknout ve skupině, a přitom posilovat vztah k sobě i ostatním
- motivuje žáky k vytváření pozitivních postojů k potřebám společnosti
- podporuje předpoklady k celoživotnímu vzdělávání žáků
- objasňuje právní aspekty práce s informacemi, respektuje duševní vlastnictví, správně cituje autorská díla

Kompetence občanské

Učitel:

- motivuje žáky ke sledování aktuální situace ve společnosti a nabízí žákům příležitost k diskuzi.
- na modelových situacích seznamuje žáky se základními principy soudobé demokratické společnosti
- zprostředkovává setkání žáků s významnými osobnostmi společenského života
- posiluje sounáležitost žáků s tradicemi regionu i školy

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- motivuje žáky k získávání a vyhodnocování informací o vzdělávacích a pracovních příležitostech
- vede ke kritickému hodnocení rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích
- podněcuje žáky k rozvíjení svého osobního i odborného potenciálu

Osnovy pro společenské nauky	3. ročník	Strana 1
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
Žák: - používá s porozuměním ekonomické pojmy, vyloží principy tržního mechanismu - umí odůvodnit ekonomickou minulost, přítomnost a budoucnost českého hospodářství - správně posoudí důvody vzniku, prosperity a zániku firem - na příkladech ukáže, kdy a jak se mohou hodit ekonomické znalosti při řešení běžných životních situací - správně posoudí výhody i nevýhody podnikání a zaměstnání - umí zhodnotit své předpoklady a správně se rozhodnout při volbě životních aktivit - rozlišuje a porovnává praktické využití jednotlivých forem bydlení, posoudí, která forma bydlení je v konkrétní situaci nejvýhodnější - umí sestavit věcně správnou nájemní smlouvu - používá běžné platební nástroje, výhodně uloží peníze, správně posoudí výhodnost úvěrů, umí si zařídit běžný účet či občanské konto	1. Ekonomie a ekonomika - činitele uspokojující lidské potřeby - srovnání CPE a tržní ekonomiky: zaniklé firmy regionu, úspěšné firmy regionu 1.1 Ekonomické subjekty: 1.1.1 Domácnosti: - rozpočet (jak na rozpočet, jak hospodařit s penězi) - finanční produkt (bydlení, druhy bydlení, kritéria při pořizování bydlení) - smlouvy, půjčky, úvěry (vybrané položky ve smlouvě, terminologie, typy smluv: 1. smlouva o půjčce, 2. smlouva o úvěru, 3. smlouva o spotřebitelském úvěru)	ZSV – 3. ročník: ekonomické vztahy, ekonomika, trh průběžně Projekt: „Zaniklé a prosperující firmy regionu“ OSV - Spolupráce a soutěž - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Člověk a svět práce trh práce a profesní volba OSV - Sociální komunikace - rozvoj (interakčních, vztahových) dovedností pro život s druhými lidmi

Osnovy pro společenské nauky	3. ročník	Strana 2
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
Žák: - na příkladech ukáže, kdy a jak se mohou hodit ekonomické znalosti při řešení běžných životních situací - používá s porozuměním ekonomické pojmy, vyloží principy tržního mechanismu - rozlišuje a porovnává správné a nekalé praktiky bankovních domů a nebankovního sektoru - správně posoudí výhody i nevýhody půjček a úvěrů - umí zhodnotit své předpoklady a správně se rozhodnout při volbě životních aktivit - uvede, jak postupovat při předlužení, dovede správně posoudit finanční situaci předluženého, zvolit vhodnou cestu oddlužení - zná svá práva (i povinnosti) v této oblasti	- nekalé praktiky poskytovatelů úvěru (nekalé praktiky poskytovatelů úvěru, trestné činy související s úvěry, vymáhání pohledávek, registry dlužníků, specifika českého trhu, společnosti, RPSN, zajištění úvěru, sankce, úroky z prodlení a poplatky) - strašák jménem exekuce (exekuce a její tituly, soudní řízení: rozsudek, platební rozkaz, usnesení; srážky ze mzdy, nezabavitelné minimum, srážky z jiných příjmů, exekuce konta, exekuce nemovitosti, exekuce movitých věcí, jak se bránit neoprávněné exekuci, náklady exekučního řízení, náklady exekuce, možné změny)	ZSV – 3. ročník: ekonomické vztahy, ekonomika, trh průběžně Zeměpis – 1. a 2. ročník: socioekonomický zeměpis OSV - Spolupráce a soutěž - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Člověk a svět práce trh práce a profesní volba OSV - Sociální komunikace - rozvoj (interakčních, vztahových) dovedností pro život s druhými lidmi

Osnovy pro společenské nauky	3. ročník	Strana 3
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
Žák: - používá s porozuměním ekonomické pojmy, vyloží principy tržního mechanismu - na příkladech ukáže, kdy a jak se mohou hodit ekonomické znalosti při řešení běžných životních situací - správně posoudí výhody i nevýhody podnikání a zaměstnání - umí zhodnotit své předpoklady a správně se rozhodnout při volbě životních aktivit - uvede, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti, a jak požádat o živnostenské oprávnění - rozlišuje a porovnává praktické využití jednotlivých forem podnikání, posoudí, která forma obživy je v konkrétní situaci nejvýhodnější	- neschopnost splácet (typy předlužených domácností, zpracování plánu hospodaření domácnosti, postup při oddlužení domácnosti, praktická stránka insolvenčního řízení) 1.1.2 Firmy, podniky: - samostatná výdělečná činnost, živnost, podnikání - hledání životní realizace, osobní management, základní terminologie (OSVČ, podnikatel, živnostník, firma, podnik, podnikatelský záměr) - živnost a její provozování (živnosti, jejich druhy: volné, vázané, koncesované; jak na získání živnostenského listu) - podnikání, podnikatelský záměr (sestavení podnikatelského záměru, potřebné ekonomické znalosti, volba produktu, tvorba ceny, výpočet zisku, právní náležitosti) - typy obchodních společností	ZSV – 3. ročník: ekonomické vztahy, ekonomika, trh průběžně Zeměpis – 1. a 2. ročník: socioekonomický zeměpis OSV - Spolupráce a soutěž - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Člověk a svět práce trh práce a profesní volba Projekt: získání živnostenského listu OSV - Sociální komunikace - rozvoj (interakčních, vztahových) dovedností pro život s druhými lidmi Projekt: založení obchodní společnosti

Osnovy pro společenské nauky	3. ročník	Strana 4
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- posoudí vliv ekonomických a dalších ukazatelů na politický život společnosti, odhadne reálné příčiny vzniku ideologií - dokáže vysvětlit spojitost mezi praktickým životem v dané době a příčinami vzniku náboženství a politiky - dovede objasnit historicky vzniklé základní principy demokracie - rozliší demokracii a diktaturu - vysvětlí základní rysy zastupitelské demokracie - umí určit hlavní důvody rozpadu republikánského zřízení a vzniku císařství, posoudí obecné rysy politické moci na příkladu antického Říma - správně se orientuje v jednotlivých etapách politického myšlení - dokáže vysvětlit přínos či negativa tvorby předních politologických osobností	2. Politologie - z dějin politického myšlení: vznik politické teorie, významné historické osobnosti evropské politologie a státnosti - starobylé despotie, vznik prvních států, náboženství a politika v nejstarších státech: hinduismus a buddhismus - vznik demokracie, demokracie antického Řecka, mechanismy přímé demokracie, Athény - Sparta jako model vojenské diktatury - osobnost politického vůdce - antický ŘÍM: od demokracie k císařství, mechanismy římské demokracie, politika v době republiky a císařství, slavní i neslavní této doby - křesťanství jako náboženský a politický program, rozpad Říše římské, křesťanství a jeho politický dosah, významné osobnosti ideologie: zakladatelé křesťanství, Říše východořímská	VMEGS - Žijeme v Evropě - lidská práva a jejich uplatňování, ochrana lidských práv VMEGS - být solidární s lidmi žijícími v obtížných životních podmínkách - uvědomit si zodpovědnost a práva českého a evropského občana VMEGS - Žijeme v Evropě - demokracie jako forma vlády Dějepis – trvalá vazba na politickou linii dějin především antických, středověkých dějin Evropy a Česka, novověkých dějin Evropy a USA

Osnovy pro společenské nauky	3. ročník	Strana 5
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- najde a vysvětlí přínos (popřípadě i negativní rysy) jednotlivých učení pro současnost - dovede posoudit argumentaci jednotlivých autorů - dovede objasnit základní principy renesanční proměny evropské společnosti - dokáže vysvětlit historická a kulturní východiska jednotlivých teorií - správně se orientuje v jednotlivých etapách politického myšlení - dokáže vysvětlit přínos či negativa tvorby předních politologických osobností - důvodní nutnost politické plurality, existence stran s různými zájmy, ideologie, různou voličskou základnou - vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem řízení sociálních skupin a státu, porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě	- středověká politika, světový názor, znalosti, ideologie, hodnoty středověké společnosti, osobnosti středověku - renesance a reformace, nástup nových znalostí, idejí a hodnot, nástin nového upořádání společnosti - absolutismus a politika po třicetileté válce, nové ideologie - vznik nových pohledů na uspořádání státu a místo člověka ve společnosti: nové teorie vzniku a fungování společnosti, americký boj za nezávislost a francouzská revoluce, velké osobnosti tohoto období, první dokumenty o demokratickém uspořádání státu - strany, stranictví, moderní pojetí státu a demokracie, předpoklady vzniku a fungování stran; analýza české politické scény, české politické strany a hnutí - dle možností: politický portrét významné osobnosti naší doby, role žen v (moderní) politice	VMEGS - Žijeme v Evropě - lidská práva a jejich uplatňování, ochrana lidských práv VMEGS - uvědomit si zodpovědnost a práva českého a evropského občana - pochopit souvislosti mezi postavením člověka a občana OSV - formování vlastního světového názoru - parlamentarismus - účast občanů v politickém životě Dle možnosti projekt: politické strany a hnutí v České republice, popřípadě (dle individuálních preferencí) v Evropě, ve světě Samostatná práce

Osnovy pro společenské nauky	4. ročník	Strana 4
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- odvodí konkrétní kulturní projevy v rámci dějinného vývoje a analyzuje důsledky rozvoje kultury pro společnost - osvojí si základy vědeckých postupů a vlastní vědecké myšlení - specifikuje přínos oboru a zná jeho vývoj - zhodnotí vliv filologie na poznání dějin společnosti - zhodnotí základní tendence vývoje společnosti po roce 1945 - nalezne provázanost regionálních a národních událostí po roce 1945 - vnímá základní tendence a problémy současnosti - odliší rozmanitost projevů současné kultury analyzuje celkový přínos regionu a jeho místo v státních dimenzích - vysvětlí genezi zmíněných etnik a chápe dějinnou kontinuitu jevu v daných dimenzích	Člověk, civilizace, kultura hmotná a duchovní Metody historické práce, prameny Struktura a úprava historického díla Pomocné vědy historické, kronikářství Filologická metoda v historické vědě Dějiny světa po roce 1945 Dějiny státní a regionální po roce 1945 Aktuální události ve světě, globální problémy současnosti Kulturní tendence dnešní doby, alternativní projevy, masová a spotřební kultura Kultura regionu - místní kulturní a technické památky, významné osobnosti a kulturní jevy oblasti, sakrální tematika Rasy, etnika a kultury – minulost a přítomnost Dějiny Židů v Čechách a na Moravě; menšiny v ČR	MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů - osvojit si poznatky usnadňující orientaci ve světě MV - Média a mediální produkce - rozvíjet kritický odstup od podnětů přicházejících z médií - podpořit svobodné rozhodování na základě kritického vyhodnocení nabídnutých informací a posílení estetického vnímání

Osnovy pro společenské nauky	4. ročník	Strana 6
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- pozná a pochopí funkci historicky zaměřených institucí - vytvoří odborný text či seminární práci monografického charakteru - je schopen reagovat na teze či fakta, rozliší primární a sekundární charakter pramenného zdroje - je schopen získat a zaznamenat informaci od autentického pamětníka - zhodnotí základní tendence vývoje společnosti	Vlastní vědecký výzkum a spolupráce s odbornou institucí (práce s historickými prameny, archiv, tematická expozice, dokumentace a prezentace kulturních artefaktů; muzejní expozice, síň tradic Setkání s odborníkem (přednáška) Tradice, orální historie, paměť pospolitosti Základní rysy a tendence dějinného vývoje lidské pospolitosti Specifika dějinného vývoje lidské pospolitosti Zajímavosti a dílčí jevy moderní doby	MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů - osvojit si poznatky usnadňující orientaci ve světě - vnímat multikulturalitu jako prostředek vzájemného obohacování etnik

Španělský jazyk

Charakteristika předmětu

Volitelný předmět Španělský jazyk je dvouletý volitelný předmět, který studují především ti žáci, kteří si ve 3. ročníku a 4. ročníku zvolili jazykové zaměření.

Je určen žákům vyššího stupně osmiletého gymnázia i žákům čtyřletého gymnázia.

Žáci si mají osvojit španělský jazyk tak, aby se dohovořili v nejběžnějších životních situacích a uměli podat španělsky hovořícímu cizinci informace o sobě, své rodině, o naší společnosti a aby uměli přečíst s porozuměním španělské texty a aby se v rámci osvojených jazykových prostředků a probrané tematiky dokázali souvisle vyjádřit. Dokáží se vyjádřit písemně, napsat dopis, vypravování.

Rozvržení hodinové dotace v jednotlivých ročnících

3. ročník: 2 hodiny týdně

4. ročník: 2 hodiny týdně

Organizační vymezení předmětu

Výuka španělského jazyka probíhá ve specializované učebně vybavené moderní technikou, dále je doplněna vycházkami, exkurzemi a besedami, prací s internetem – cvičení gramatiky na španělských stránkách.

Aktuální používané učebnice upřesňuje příloha č. 6 ŠVP Gymnázia Vysoké Mýto.

V předmětu jsou realizována průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

Učitel:

- zadáváním samostatné práce vede žáky k samostatnému vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů (učebnice, internet, literatura, mapa)
- dohlíží na soustavnou domácí přípravu, která směřuje jak k osvojení správných učebních návyků, tak zejména k nezbytné fixaci slovní zásoby
- hodnotí práci žáků a napomáhá rozvíjet jejich kritický postoj k vlastní práci

- výběrem vhodných tematických celků vede žáky k osvojení důležitých poznatků, na jejichž základě dokážou samostatně a správně komunikovat v cizím jazyce

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- modeluje různé komunikační situace, v nichž se žák může v realitě ocitnout a podněcuje k využívání fantazie, intuice a představivosti při jejich řešení
- výběrem vhodných cvičení vede žáky k rozpoznání problémů a pomáhá navrhnout jejich řešení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- navozováním vhodných komunikačních situací vede žáka k otevřenosti, k tomu, aby při slovním projevu dokázal odlišit podstatné formace od nepodstatných, aby své poznatky dokázal srozumitelně prezentovat a obhájit v diskusi
- nacvičuje s žáky vystupování před kolektivem nebo rodilým mluvčím

Kompetence sociální a interpersonální

Učitel:

- zadáváním týmové práce vede žáky k respektování schopností a potřeb ostatních členů kolektivu, podporuje aktivitu žáků, ochotu při řešení problémů a dobré interpersonální vztahy

Kompetence občanská

Učitel:

- sledováním aktuálního dění ve frankofonních zemích podporuje zájem žáků o společenské a politické události a vytváří v žácích pocit občanské zodpovědnosti

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- zadáváním úkolů vede žáky k systematické práci
- zejména stálou hodnotící podporou a pozitivním přístupem pomáhá zvyšovat sebevědomí žáka k ústní komunikaci v jazyce

Osnovy pro španělský jazyk	3. ročník	Strana 1
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
Žák: INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI - vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů	- podstatná jména a člen určitý a neurčitý - rod podstatných jmen - abeceda - přízvuk - tykání, vykání - pravidelná slovesa na -AR, -ER, -IR - pořádek slov ve větě, zápor u sloves - tvoření otázky, - množné číslo podstatných a přídavných jmen - předložky: en, de, con - základní číslovky 1 – 10, 1000 - nepravidelná slovesa, -zvratná slovesa - ukazovací a přivlastňovací zájmena - osobní zájmena - spojky - vyjadřování data a hodin	

Osnovy pro španělský jazyk	3. ročník	Strana 2
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků - žák umí použít gramatické prvky probírané v daném ročníku - umí pozdravit, poděkovat, oslovit, představit se - umí se dotázat na jméno, národnost, - dokáže napsat několik vět o své zemi, o Španělsku - vyjádří překvapení, podiv - hovoří o své rodině, o svých přátelích, - dotáže se na věk, povolání - pojmenuje činnosti konané ve volném čase - pojmenuje sporty a hudební nástroje hraje - vyjádří čas (hodinu, datum, roční období) - hovoří o počasí, podnebí ve Španělsku a u nás - popíše svůj denní, týdenní program - napíše blahopřání, adresu	KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ Postoj, názor, stanovisko – souhlas, nesouhlas, prosba, odmítnutí, zákaz, Emoce – libost, nelibost, zájem, nezájem, strach Morální postoje – omluva Kratší písemný projev - pozdrav, přání, blahopřání, odpověď, jednoduchý osobní dopis Čtený či slyšený text – nekomplikované a logické texty, texty informační, popisné Samostatný ústní projev – popis, krátké oznámení, reprodukce kratšího textu Interakce – neformální rozhovor Informace z médií – internet, audionahrávky, videonahrávky	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - Morálka všedního dne - mezilidské vztahy - rodina a vztahy mezi jejími členy - kamarádství MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů (porovnání školní docházky v různých zemích s důrazem na španělsky mluvící země) EV Člověk a životní prostředí - pobyt v přírodě, sporty Tělesná výchova – sporty oblíbené u nás a ve Španělsku Hudební výchova – španělské písně OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - Sociální komunikace - Morálka všedního dne - zdvořilostní formulace - specifika pozdravů ve Španělsku - pravidla slušné komunikace - mezilidské vztahy Zeměpis – národy a národnosti světa, geografie (průběžně)

Osnovy pro španělský jazyk	3. ročník	Strana 3
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
	TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE Oblast veřejná – divadlo, kino, programy Oblast osobní – rodina a její společenské vztahy, přátelé, příbuzní, jednoduché vybavení pro sport a zábavu, život na venkově a ve městě, svátky Oblast osobnostní - koníčky, zájmy Oblast pracovní - zaměstnání, běžné profese Oblast společenská – sport Oblast vzdělávací – škola, učebny, školní prostory, učitelé, pomocný personál, vybavení školy, školní pomůcky, významné školní dny a události, výuka, domácí úkoly Rodina, domov Naše škola, naše třída, předměty Volný čas, sporty, Čas, roční období, počasí, svátky REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA Geografické zařazení Španělsko, Evropská unie, evropské země, naši sousedé, některá velká města Životní styl a tradice v porovnání s Českou republikou – Vánoce Kultura -	EV - Člověk a životní prostředí (naše obec, náš životní styl) Tělesná výchova – sporty oblíbené u nás a ve Francii (průběžně) OSV - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - organizace vlastního času - plánování učení a studia - stanovení osobních cílů - plány do budoucna - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (moje tělo, moje postoje) - Sociální komunikace (poznávání lidí, mezilidské vztahy; komunikace) EV - Člověk a životní prostředí (lidské aktivity, zdravý životní styl; vztah člověka k prostředí, pobyt v přírodě) - Sociální komunikace (dialog, komunikace v různých situacích) VMEGS - Vzdělávání v Evropě a ve světě (možnosti vzdělávání a studia v zahraničí)

Osnovy pro španělský jazyk	4. ročník	Strana 4
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI - rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů	JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE gramatika - rozkazovací způsob - budoucí čas - nepravidelná slovesa, základní - Člen středního rodu LO - Stupňování přídavných jmen a příslovčí - Podmiňovací způsob přítomný - Cada, todo - Tázací zájmena - Vztažná zájmena - Tázací a vztažná příslovce - Minulý čas dokonavý Vyjadřování dějů minulých Předložkové vazby lexikologie – ustálená slovní spojení složené předložky Opakování gramatiky z předešlého ročníku - využití španělských písniček pro učení gramatiky	Český jazyk – srovnávání s mateřským jazykem (průběžně)

Osnovy pro španělský jazyk	4. ročník	Strana 5
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata - formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně – logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma - sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek - jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související - shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace - využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma		

Osnovy pro španělský jazyk	4. ročník	Strana 6
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Očekávané výstupy žák -vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů - s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků	morální postoje – odušnění, pochvala, pokárání, lítost, přiznání kratší písemný projev – pozvání, delší písemný projev - stručný popis čtený či slyšený text – jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty, texty informační, popisné samostatný ústní projev – popis, srovnání, vyprávění, krátké oznámení, reprodukce kratšího textu interakce – formální i neformální rozhovor, diskuse, informace z médií – rozhlas, televize, internet, film, audionahrávky, videonahrávky, telefon	MV - Média a mediální produkce - Mediální produkty a jejich významy - Účinky mediální produkce a vliv médií (role médií v zálibách mládeže, role médií ve společnosti) MKV Multikulturalita - volný čas a aktivity různých skupin lidí v různých zemích - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (francouzský tisk, rozhlas, televize, film) VMEGS - Žijeme v Evropě Zeměpis Dějepis Český jazyk – srovnávání s mateřským jazykem (průběžně) Další cizí jazyk – srovnávání s dalším cizím jazykem, který žák studuje (průběžně) Hudební výchova – španělské písně (průběžně)

Osnovy pro španělský jazyk	4. ročník	Strana 7
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- žák dokáže pojmenovat nejběžnější choroby, popíše lidské tělo, umí vést rozhovor u lékaře, popsat své zdravotní problémy - hovoří o zdravém způsobu života - vypráví své zážitky z návštěvy města, země - stručně popíše kulturněhistorickou památku	TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE oblast veřejná – služby, obchody, nákupní střediska, veřejná doprava, běžné události, zdravotní služby, oblast pracovní – orientační značení, oblast osobní – život mimo domov: kolej, hotel, domov přátel, dovolená oblast osobnostní – názory a postoje k blízkému okolí oblast společenská – sport, média Bydlení, město Doprava a dopravní prostředky Můj denní program Rádio, televize, kino Zdraví a nemoci, lidské tělo REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA geografické zařazení a stručný popis - Španělsko - Centrální a Jižní Amerika	EV - Člověk a životní prostředí (naše obec, náš životní styl) Tělesná výchova – sporty oblíbené u nás a ve Francii (průběžně) OSV - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - organizace vlastního času - plánování učení a studia - stanovení osobních cílů - plány do budoucna - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (moje tělo, moje postoje) - Sociální komunikace (poznávání lidí, mezilidské vztahy; komunikace) EV - Člověk a životní prostředí (lidské aktivity, zdravý životní styl; vztah člověka k prostředí, pobyt v přírodě) - Sociální komunikace (dialog, komunikace v různých situacích) VMEGS - Vzdělávání v Evropě a ve světě (možnosti vzdělávání a studia v zahraničí)

Matematický seminář

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Matematický seminář** patří do volitelných předmětů, které jsou určeny pro žáky čtvrtého ročníku.

Předmět se věnuje opakování a prohlubování znalostí ve vybraných kapitolách vzdělávacího předmětu Matematika. Náplň předmětu je sestavena podle katalogu požadavků zkoušek společné části maturitní zkoušky z matematiky.

Rozvržení hodinové dotace v jednotlivých ročnících

4. ročník: 2 hodiny týdně

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá v učebně vybavené audio a video technikou.

Aktuální používané učebnice upřesňuje příloha č. 6 ŠVP Gymnázia Vysoké Mýto.

V předmětu jsou realizována průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

Učitel

- pracuje s žáky tak, aby si osvojili důležité poznatky z vybraných tematických okruhů a na jejich základě poznávali význam a přínos matematiky pro život a činnosti člověka a pro rozvoj moderních technologií a ochranu životního prostředí
- zadáním samostatné práce rozvíjí v žácích schopnost vyhledávat a získávat informace z různých informačních zdrojů, získané výsledky porovnávat, zpracovávat a vyhodnocovat
- formou diskuse žáky nutí informace kriticky hodnotit a ověřovat z různých hledisek, ze získaných výsledků vyvozovat závěry
- umožní průběžným hodnocením výsledků práce žáků posoudit jejich pokroky při učení, ujasnit si obtíže a rezervy své přípravy

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- formou individuální i skupinové práce vštěpuje žákům schopnost nabyté poznatky a dovednosti využívat při řešení úloh, nacházet různé způsoby řešení a vyhodnocovat je z různých hledisek
- pomocí orientačního zkoušení a didaktických testů ověřuje, zda žáci osvědčené postupy aplikují při řešení obdobných problémových situací

Kompetence komunikativní

Učitel

- formou diskuse na dané téma vede žáky ke schopnosti jasně a logicky formulovat svůj názor či hypotézu, vhodně argumentovat, vyslechnout názory ostatních, vést dialog
- ústním prověřováním nabytých vědomostí zjišťuje, zda se žáci vyjadřují pomocí zavedených odborných pojmů, rozumí různým typům textů, obrazových materiálů a jiných informačních a komunikačních prostředků
- zadáním samostatné práce motivuje žáky k využívání multimédií pro studijní účely

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zadáním skupinového úkolu vede žáky k pochopení potřeby efektivní spolupráce pro úspěšnou práci
- zhodnocením výsledků práce skupiny vede žáky k tomu, aby si uvědomili užitečnost přijetí pravidel práce ve skupině a řízení se jimi, aby si vážili výsledků práce skupiny i své vlastní práce

Kompetence občanské

Učitel

- důslednou kontrolou zadaných úkolů vede žáky k zodpovědnému plnění svých povinností

Kompetence k podnikavosti

Učitel

- v prostředí otázek a odpovědí vede žáka k aktivnímu vztahu k dění okolo něho, k rozvíjení osobního a odborného potenciálu
- důsledným vyžadováním plnění úkolů a dodržování pracovních povinností vytváří pocit zodpovědnosti
- zadává a kontroluje dlouhodobější a domácí práce a tím připravuje žáky na soustavnou aktivní práci, tvořivost a kladné přijímání inovací

Učební osnovy pro matematický seminář	4. ročník	Strana 1
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
Žák: - ovládá základní matematické vlastnosti a vztahy z jednotlivých vybraných kapitol - užívá správně matematické pojmy - dovede počítat a užívat proměnnou (provádí základní početní operace, odhaduje výsledek výpočtu, upravuje výrazy s čísly a proměnnými, stanovuje definiční obor výrazu) - pracuje s rovinnými a prostorovými útvary (rozpozná a pojmenuje geometrické útvary, měří a odhaduje výsledky měření, řeší početně i konstrukčně geometrickou úlohu) - dovede matematicky argumentovat - matematizuje reálné situace (odhaluje kvantitativní nebo prostorové vztahy a zákonitosti) - dovede zvolit vhodnou metodu řešení (popsat problém vzorcem, užít známý algoritmus) - dovede vyřešit problém - zvládá čtení s porozuměním matematického textu - dovede použít kalkulátor a PC k prezentaci řešení problémů - používá tradiční prostředky grafického vyjadřování - řeší úlohy z předchozích ročníků maturitních testů a PZ na obory VŠ technického a přírodovědného zaměření	1. VYBRANÉ KAPITOLY Z PŘEDMĚTU MATEMATIKA Číselné obory Algebraické výrazy Rovnice a nerovnice Funkce Posloupnosti a finanční matematika Planimetrie Stereometrie Analytická geometrie Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika 2. OPAKOVÁNÍ MATEMATIKY A PŘÍPRAVA NA SPOLEČNOU ČÁST MATURITNÍ ZKOUŠKY Z MATEMATIKY - komplexní pohled na problematiku matematiky z úhlu maturitních didaktických testů a přijímacích zkoušek na VŠ	návaznost na učivo VG OSV - Spolupráce a soutěž (průběžně) VMEGS - Vzdělání ve světě a v Evropě EV - Člověk a životní prostředí (průběžně) Finanční gramotnost (4. ročník)

Dějepisný seminář

Charakteristika předmětu:

Volitelný předmět **Dějepisný seminář** je jednoletý volitelný předmět určený hlavně žákům s humanitním zaměřením a váže se na upevnění a prohloubení vědomostí tematicky spjatých s vývojem českých zemí v moderní historii. Předmět je součástí společenskovědního bloku v rámci 4. ročníku.

Cílem předmětu je rozšíření a prohloubení učiva Dějepisu, důraz je kladen na látku 3. ročníku, i když v zájmu kontinuity reflektuje i učivo nižších ročníků viz dějiny českého země od počátku státnosti až k současnému aktuálnímu dění. Předmět, zahrnuje taktéž dílčí přípravu na maturitu z dějepisu s důrazem na moderní dobu a případné přijímací zkoušky ke studiu na VŠ. Práce v semináři bude věnována nejen tradičně pojatému politickému vývoji v Československu a nástupnických státech, ale dotkne se i oblasti vědecké, kulturní, technické i společenské s cílem přinést účastníkovi semináře orientaci v oblastech, které rovněž zaslouží pozornost nad rámec základních informací látky probírané v hodinách dějepisu.

Ve čtvrtém ročníku seminář přináší rozšiřující poznatky československých a českých dějinách po roce 1945 o oblasti celostátní i regionální s důrazem na osobnosti, které se v daném období zasloužily o prezentování našich zemí v celosvětovém měřítku, a události, které nás zviditelnily v zahraničí. Zásadním se jeví vyjádření našich kulturně národních specifik ve vztahu Češi a svět i to, co nás v současnosti činí nedílnou součástí globálně fungujícího světa včetně morálních hodnot nynější civilizace.

Žáci získají přehled v dané problematice využitím klasického frontálního vyučování, provedou samostatné rozborů textů, seznámí se s dokumenty a prameny jednotlivých historických etap, potenciál má i spolupráce s muzei našeho regionu či užití tzv. „živé historie“ v podobě rozhovorů s žijícími pamětníky či užití zaznamenaných vzpomínek osob již nežijících (deníky, kroniky, zápisky atd.)

Technické prostředky vycházejí ze stávajících technických prostředků – data videoprojektor, internet včetně textových i obrazových nebo zvukových materiálů včetně hmotných pramenů. Využívány jsou referáty a koreferáty, prezentace žáků na dílčí témata v souladu s látkou jiných předmětů.

Rozvržení hodinové dotace v jednotlivých ročnících

4. ročník: 2 hodina týdně

Organizační vymezení předmětu

Výuka je realizována v kmenové učebně či v alternativních prostorách – muzeum, archiv, knihovny či jiná specializovaná pracoviště.

Aktuální používané učebnice upřesňuje příloha č. 6 ŠVP Gymnázia Vysoké Mýto.

V předmětu jsou realizována průřezová témata

- Dějepis – vývoj českého státu v průběhu historických epoch
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel provádí aktivity ve snaze využít optimálně následující metody, postupy a formy práce, aby došlo k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k výběru dílčí problematiky s cílem vzbudit zájem o hlubší poznání konkrétního historického specifika formou prezentace či referátu a samostatné práci v vědeckém materiálu
- směřuje žáky k osvojení metod vědecké práce (polemika, argumentace, citace, heuristika či komparace)
- iniciuje žáky k práci s pramennými materiály (tištěné i psané texty, ústní svědectví či alternativní zdroje), a motivuje žáky k získání podstatných informací vlastní iniciativou v rámci vlastních badatelských aktivit

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- přispívá k rozvoji žáků při vnímání všech aspektů dnešní doby a vede je k nutnému nadhledu a pohledu z více možných názorových proudů za použití různých forem poznání
- žáci vystoupí před skupinou a prezentují své postoje
- jsou schopni identifikovat, definovat a specifikovat charakter společnosti minulosti v konfrontaci s moderní dobou a srovnají uvedené s aktuálním stavem společnosti

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke schopnosti sdílet své názory s ostatními a reagovat na vnější podněty s cílem dobrat se pravdy a poznání společenskohistorické reality, reagovat na manipulativní aktivity v kontextu střetů stávajících antagonistických ideologií
- směřuje žáka i k aktivitám komunikace individuální i skupinové
- přináší možnost spolupráce i s mimoškolními institucemi a podporuje žáky v tomtéž (jednání na veřejnosti, návštěvy výstav, expozic, práce s pamětníky)

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- spolupracuje s žáky při individuálních i týmových aktivitách, motivuje a umožňuje prezentovat žákovské aktivity v médiích (regionální tisk)
- iniciuje žáky k chápání mezilidských vztahů v kontextu dějinného vývoje české společnosti
- podporuje přípravu žáků na potenciální VŠ studium
- vede žáky ke korektnímu užívání informačních zdrojů a dbá na jejich korektně podanou formu odkazů, zdrojů a citací

Kompetence občanské

Učitel:

- využívá všech zdrojů k upevnění povědomí o minulosti i přítomnosti regionálních dějin místních institucí
- posiluje potřebu žáků vnímat soudobé společenské dění ve vztahu k minulosti naší společnosti
- umožňuje žákům účastnit se akcí s vazbou na náš region (např. projekt Oživé kameny)

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- motivuje žáky formou dílčích úkolů k samostatné a iniciativní práci
- rozvíjí myšlenkový potenciál žáků, jejich schopnosti a dovednosti ve snaze vnímat jevy soudobé české společnosti jako hybné, tvárné a dynamické

Osnovy pro dějepisný seminář	4. ročník	Strana 1
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
Žák: - odvodí konkrétní kulturní projevy v rámci dějinného vývoje českých zemí a analyzuje důsledky rozvoje naší společnosti v mezinárodním kontextu - využije základy vědeckých postupů a vlastní vědecké myšlení pro práci s pramennými materiály významnými v českém kontextu - specifikuje přínos aktivit v oblasti politického, společenského, vědecké technické i kulturního rozvoje českých zemí po roce 1945 - zhodnotí vliv světových i evropských aktivit pro české poměry poznání a hodnocení vývoje naší společnosti po roce 1945 - nalezne provázanost regionálních a národních událostí po roce 1945 - vnímá základní tendence a problémy naší současnosti - odliší rozmanitost projevů současné kultury analyzuje celkový přínos regionu a jeho místo v státních dimenzích	Práce s historickými prameny a analýza pramenné základny Struktura a funkce institucí s vazbou na české dějiny Vývoj českého státu před rokem 1945 v kontextu se světovými dějinami (průřezový nástin hlavních mezníků našich dějin) Struktura a úprava historického díla Vývoj českého státu po roce 1945 v kontextu se světovými dějinami do roku 2020 Současnost – aktuální události v ČR ve vztahu ke globálním problémům naší doby Kultura regionu – místní kulturní a technické památky, významné osobnosti a kulturní jevy oblasti, sakrální tematika Rasy, etnika a kultury – minulost a přítomnost Dějiny Židů v Čechách a na Moravě; menšiny v ČR Kulturní tendence dnešní doby, alternativní projevy, masová a spotřební kultura v českých zemích Regionální dějiny Práce s materiály (testy na VŠ humanitně-společenského typu)	MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů - osvojit si poznatky usnadňující orientaci v soudobé společnosti MV - Média a mediální produkce - rozvíjet kritický odstup od podnětů přicházejících z médií - podpořit svobodné rozhodování na základě kritického vyhodnocení nabídnutých informací a posílení estetického vnímání

Estetický seminář

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Estetický seminář** patří do volitelných předmětů, které jsou určeny pro žáky čtvrtého ročníku.

Předmět rozvíjí dovednosti žáků získané během předchozího studia vzdělávacích oborů v oblasti umění. Navazuje na výuku hudební a výtvarné výchovy.

Seminář bude zaměřen na propojení obou oblastí a na **získání širšího poznání umění jako celku**. Náplní bude samozřejmě i praktická část zaměřená zejména na poslech hudby i její obsah, dále pozorování, rozpoznávání a rozbor obrazů, soch či architektury. Předmět je součástí společenskovedního bloku v rámci 4. ročníku. Předmět, zahrnuje taktéž dílčí přípravu na maturitu z hudební či výtvarné výchovy s důrazem na moderní dobu a hudebně kulturní rozhled.

Tento předmět bude jakousi **nadstavbou k předchozímu studiu výtvarné či hudební výchovy**, studentům rozšíří a prohloubí jejich kulturní rozhled a bude také nápomocen pro případné zájemce při přípravě úspěšného složení maturitní profilové zkoušky z HV či VV, či pro zájemce o studium historie, práva a dalších humanitně zaměřených oborů.

Rozvržení hodinové dotace v jednotlivých ročnících

4. ročník: 2 hodina týdně

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá ve specializované učebně vybavené audio a video technikou.

V předmětu jsou realizována průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Multikulturní výchova
- Výchova k myšlení v globálních souvislostech

Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

Učitel:

- pravidelně zařazuje do hodin skupinovou i samostatnou práci s různými výstupy
- zadáváním úkolů vede žáky k samostatnému vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů
- dohlíží na soustavnou domácí přípravu, která směřuje k osvojení jak správných učebních návyků, tak zejména k nezbytné fixaci slovní zásoby
- hodnotí práci žáků a učí ho pracovat s chybou

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vytváří praktické problémové úlohy a situace a učí žáky problémy řešit

Kompetence komunikativní

Učitel:

- rozvíjí schopnosti žáka prezentovat a publikovat své názory a myšlenky

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje do hodin kooperativní vyučování a týmovou práci, při které žáci procvičují osvojené jazykové prostředky
- zadáváním týmové práce vede žáky k respektování schopností a potřeb ostatních členů kolektivu, podporuje aktivitu žáků, ochotu při řešení problému a dobré interpersonální vztahy

Kompetence občanské

Učitel:

- zadává podněty, aby žáci formulovali vlastní postoje, hájili svá práva a práva ostatních, sledovali dění ve škole, ve třídě, v místě bydliště a celé společnosti
- utváří v žákovi základní přehled o reáliích a společensko-historickém vývoji antiky, který mu pomůže respektovat odlišné kulturní hodnoty

Kompetence pracovní

Učitel:

- napomáhá žákům používat při práci různé pomůcky a technologie
- zadáváním domácích úkolů vytváří u žáka pravidelné studijní a pracovní návyky a pomáhá žákovi s výběrem vhodného zaznamenávání a učení slovní zásoby

Učební osnovy pro estetickou výchovu	4. ročník	Strana 1
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
Žák: - vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska - orientuje se v dějinách umění, dokáže rozpoznat a identifikovat jednotlivá slohová období (z hlediska hudby i výtvarného umění) - má přehled o současném hudebním i výtvarném světě, navštěvuje výstavy, koncerty - dokáže diskutovat a obhájit si svůj názor, přístup - ovládá hudební názvosloví, hudební a výtvarnou terminologii, atributy svatých, principy architektury - v procesu poznávání hudebních kultur kriticky využívá veškerá média k získávání poznatků pro vlastní přípravu - uvědomuje si estetický prožitek a dává ho do souvislosti s obecným vkusem a estetickými normami společnosti - dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu	Průřezová témata Pravěk, Starověk Středověk, Renesance Baroko, Klasicismus, Romantismus, Minimalismus Kulturní odkaz vybraných zemí ve světovém kontextu Hudební formy: Opera, Píseň, Kantáta, Oratorium, Fuga, Symfonie, Sonáta a další Výtvarné techniky: Olejomalba, akvarel, grafika, reliéf a další Hudba 20. století Hudba artifiční Hudba nonartifiční (Jazz, Rock, Metal, Punk, Pop a další hudební žánry) Výtvarné umění 20. století Figurativní umění/abstrakce Funkcionalismus a další proudy Videoart, multimediální umění, objekty a další Umělecký proces a jeho vývoj – vliv uměleckého procesu na způsob chápání reality; dynamika chápání uměleckého procesu – její osobnostní a sociální rozměr; znaková podmíněnost chápání světa – znakové systémy jednotlivých druhů umění; historické proměny pojetí uměleckého procesu (magický, mytický,	Osobnostní a sociální výchova Multikulturní výchova Výchova k myšlení v globálních souvislostech Český jazyk a literatura Cizí jazyky (zejména anglický, dále francouzský, španělský, italský a německý) Dějepis Zeměpis Filozofie Estetika

	univerzalistický, modernistický a postmodernistický, pluralitní model umění); - prezentace uměleckého díla - subjektivní chápání uměleckých hodnot ve vztahu k hodnotám považovaným za společensky uznávané	
--	--	--

[Zpět na obsah](#)

Společenskovědní seminář

Charakteristika předmětu:

Společenskovědní seminář je jednoletý volitelný předmět určený především žákům, kteří plánují maturitní zkoušku ze Základů společenských věd a budoucí studium na vysoké škole s humanitním zaměřením. Přínosný však může být i pro studenty, kteří se jen zajímají o společenské vědy a rádi by si rozšířili znalosti v této oblasti. Předmět je součástí společenskovědního bloku v rámci 4. ročníku.

Cílem předmětu je rozšíření a prohloubení učiva Základů společenských věd, stejně tak i důkladné opakování už probraného učiva. V rámci semináře si studenti prohloubí znalosti z jednotlivých společenských věd, kterým se věnovali během studia na vyšším gymnáziu, tj. psychologie, sociologie, politologie, ekonomie a filozofie. Seminář si klade za cíl poznatky nejenom prohloubit, ale i propojit.

V hodinách semináře bude kladen důraz na samostatnou práci a aktivní zapojení v hodinách. Samostatně nebo ve skupinách budou studenti zpracovávat přidělené odborné texty, budou vedeni k diskuzi o jednotlivých tématech. Frontální výuka bude na hodinách využívána minimálně. Hodnocen bude především ústní projev.

Cílem semináře je poskytnout studentům podněty a materiály k prohloubení a pochopení učiva společenských věd, které jim pomůže u maturitní zkoušky a přijímacích zkoušek na vysokou školu. Stejně tak i dává studentům možnost zkusit si typ práce, která po nich bude vyžadována na humanitně zaměřených vysokých školách. V neposlední řadě studenti na hodinách zlepší svůj mluvený projev a budou tak lépe připraveni k maturitní zkoušce nejenom ze Základů společenských věd.

Rozvržení hodinové dotace v jednotlivých ročnících

4. ročník: 2 hodiny týdně

Organizační vymezení předmětu

Výuka je realizována v kmenové učebně či v alternativních prostorách.

Aktuální používané učebnice upřesňuje příloha č. 6 ŠVP Gymnázia Vysoké Mýto.

V předmětu jsou realizována průřezová témata

- Občanský a společenskovědní základ
- Osobnosti a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel provádí aktivity ve snaze využít optimálně následující metody, postupy a formy práce, aby došlo k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- uvádí poznatky do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých společenských věd
- vede žáky k samostatnému učení a plánování svého času
- směřuje žáky k osvojení metod vědecké práce
- podporuje žáky v kritickém náhledu na zdroje, které jsou volně dostupné především na internetu
- iniciuje žáky k práci s odbornými materiály
- vede žáky ke kritickému hodnocení své práce, stejně tak podporuje studenty i v přijímání ocenění a rady

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- vede žáky k nadhledu nad společenskými problémy, dává studentům možnost poznat pohledy na jednotlivá společenskovední témata skrz historický vývoj
- přináší na hodiny témata k diskuzi, která učí studenta vytvářet hypotézy a ty postupně ověřovat
- podporuje žáky k využívání dřívějších poznatků a znalostí při řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke schopnosti sdílet své názory s ostatními
- podporuje žáky v diskuzích a využívání odborného jazyka v nich
- přináší žákům možnosti k prezentaci jejich práce před publikem
- přináší možnosti spolupráce mezi žáky a učí tím efektivní komunikaci v různých sociálních skupinách

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky k samostatné práci a zodpovědnosti za její výsledky
- přináší žákům možnost naučit se pracovat ve skupině, nabízí možnost uvědomit si silné stránky jednotlivých členů skupiny a jejich efektivního využití při zpracování úkolů
- podporuje přípravu žáků pro potenciální vysokoškolské studium
- vede žáky ke korektnímu užívání informačních zdrojů a dbá na korektně podanou formu odkazů, zdrojů a citací

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k respektu různosti názorů, hodnot a postojů ostatních lidí

- iniciuje chápání souvislostí mezi právy a povinnostmi žáků
- napomáhá žákům vidět souvislosti mezi událostmi v jejich blízkém okolí a společenskovedními teoriemi

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- motivuje žáky formou dílčích úkolů k samostatné a iniciativní práci
- rozvíjí myšlenkový potenciál žáků, jejich schopnosti a dovednosti

Osnovy pro společenskovední seminář	4. ročník	Strana 1
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
Žák: - popíše základní body v dějinném vývoji psychologického myšlení - vysvětlí rozdíly mezi nejvýznamnějšími psychologickými směry a školami - určí, který psychologický směr je mu nejbližší, a vysvětlí proč - popíše, co je to osobnost člověka a vysvětlí, jak se formuje v průběhu života - orientuje se v dějinách sociologie a zná její základní milníky - chápe rozdíly mezi jednotlivými sociologickými disciplínami - vysvětlí pojmy socializace primární, sekundární, terciární a resocializace, na příkladu uvede, jaký vliv na vývoj jedince mají jednotlivé etapy socializace - analyzuje vliv davu na rozhodování jedinců - zná základní pojmy související s demokracií a umí vysvětlit, v čem jsou pro demokracii důležité svobodné volby a politický pluralismus - uvede, které politické myšlenky významných myslitelů považuje za nejdůležitější a toto svoje rozhodnutí zdůvodní	Psychologie Dějiny psychologie Psychologické směry Vývoj a formování osobnosti v jednotlivých etapách života Temperament a charakter Sociologie Dějiny sociologie Sociologické disciplíny Socializace primární, sekundární, terciární, resocializace Davy a my Politologie Demokracie a volby Starověké politické myšlení Novověké politické myšlení Moderní politologie Liberalismus a jeho kritika Ekonomie Konkurence a marketing Bankovníctví Investice a spoření	ZSV 1. ročník OSV ZSV 2. ročník MKV ZSV 3. ročník SN 3. ročník Dějepis 1. ročník Dějepis 2. ročník Dějepis 3. ročník VMEGS ZSV 3. ročník SN 3. ročník FG 4. ročník MV

Osnovy pro společenskovední seminář	4. ročník	Strana 2
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- k náhledu na jednotlivé politické ideologie používá kritické myšlení, chápe klady i zápory liberalismu - rozumí základním myšlenkám antických filozofů - ve sporu o podstatu světa zná základní názory monistů, dualistů a pluralistů, umí vysvětlit rozdíly mezi nimi a uvede a obhájí vlastní názor na toto téma - orientuje se v názorech jednotlivých filozofů na zdroje našich znalostí, vysvětlí rozdíl mezi racionalisty a empiriky - z filozofických směrů současnosti vybere ten, který je mu nejbližší, pohovoří o něm a zdůvodní svoji volbu	Filozofie Platón Monismus, dualismus a pluralismus Racionalismus versus empirismus Současná filozofie	ZSV 4. ročník Dějepis 1. ročník VMEGS

Biologický seminář

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Biologický seminář** je volitelný předmět ve čtvrtém ročníku, který studují především ti žáci, kteří si ve 3. ročníku a 4. ročníku zvolili přírodovědné zaměření a chtějí z biologie maturovat.

Biologický seminář slouží k intenzivní přípravě k maturitě z biologie a přijímacímu řízení na vysoké školy. V biologickém semináři se žáci zabývají studiem živých soustav, zkoumají struktury a životní projevy organismů, jejich vzájemné vztahy, i vztahy mezi živou a neživou přírodou. Předmět navazuje na povinný vyučovací předmět Biologie a získané vědomosti a dovednosti rozšiřuje a prohlubuje. Biologické poznatky mají velký význam pro lidskou společnost především v oblasti výživy, zdravotnictví a ochrany přírody.

Biologie přispívá k pochopení přírodních zákonitostí. Má úzký vztah k dalším přírodním vědám – chemii, fyzice, matematice a zeměpisu.

Během studia se mohou žáci zapojit do biologické olympiády, ekologických soutěží a Středoškolské odborné činnosti.

Rozvržení hodinové dotace v jednotlivých ročnících

4. ročník: 2 hodiny týdně

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá ve specializované učebně vybavené audio a video technikou. Aktuální používané učebnice upřesňuje příloha č. 6 ŠVP Gymnázia Vysoké Mýto.

V předmětu jsou realizována průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

Učitel

- zadáním samostatné práce z biologie rozvíjí schopnost žáků vyhledávat, třídit a vybírat informace
- zadáním problematických úloh a doporučováním biologické literatury motivuje žáky k dalšímu studiu
- průběžným hodnocením výsledků práce žáků jim umožňuje posoudit jejich pokroky při učení a vlastní přípravě

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- prací s přírodninami vede žáky k porovnání znaků přírodniny, určení a zařazení do systému
- zadáním samostatné práce a během výkladu vede žáky k přemýšlení o problémech a otázkách, k dokazování a formulování závěrů

Kompetence komunikativní

Učitel

- formou diskuse o daném problému rozvíjí schopnost žáků formulovat své myšlenky, vhodně argumentovat, vyslechnout jiné názory, reagovat na hodnocení druhých
- zadáním samostatné práce podporuje žáky ve využívání multimédií pro studium
- vyžadováním slovního komentáře upevňuje znalost odborných pojmů

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zadáním skupinové práce vede žáky k respektování zájmu skupiny, ke spolupráci, k spoluzodpovědnosti

Kompetence občanské

Učitel

- organizací výuky i mimoškolních akcí vede žáky k dodržování pravidel slušného chování, k zodpovědnosti za zdraví své i zdraví ostatních, k ochraně životního prostředí a přírody
- důslednou kontrolou zadaných úkolů vede žáky zodpovědnosti při plnění povinností

Učební osnovy pro biologický seminář	4. ročník	Strana 1
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
Žák: - charakterizuje specifické znaky řas, významné skupiny a jejich praktické využití - charakterizuje rodozměnu na životních cyklech konkrétních druhů rostlin - popíše postupnou adaptaci rostlin k životu na souši - charakterizuje fylogenetický význam ryniofyt - popíše stavbu těla, způsob rozmnožování a význam mechorostů, plavuní, přesliček a kapradin - charakterizuje stavbu, rozmnožování, systém a významné druhy nahosemenných rostlin - popíše charakteristické znaky a významné druhy jednoděložných a dvouděložných rostlin - uvede hospodářský a ekologický význam hub - objasní význam kvasinek a jiných druhů hub v potravinářském a farmaceutickém průmyslu - uvede možnosti prevence a ochrany před houbovými chorobami - porovná znaky typické pro jednotlivá oddělení hub - charakterizuje stavbu těla a způsob rozmnožování lišejníků	Biologie rostlin - vybrané kapitoly z biologie rostlin (prohloubení učiva) - systém a evoluce fylogeneticky a hospodářsky důležitých rostlin Biologie hub - vybrané kapitoly z biologie hub (prohloubení učiva) - systém hub, pozitivní a negativní význam hub pro člověka - lišejníky	OSV - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (organizace práce vlastní nebo ve skupině při skupinové práci, rozhodování a řešení problémů při tomtéž, ohleduplnost, disciplinovanost, ochota pomoci) - Sociální komunikace (týmová práce, diskuze, obhajoba vlastního názoru, schopnost kompromisu, přesná a srozumitelná komunikace) MV - Média a mediální produkce (příprava vlastních materiálů, referáty, využití médií pro získávání informací)

Učební osnovy pro biologický seminář	4. ročník	Strana 5
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- popíše principy soužití houbové a řasové (sinicové) složky lišejníku - uvede ekologický význam lišejníků - charakterizuje kmeny bezobratlých živočichů a jejich významné zástupce - uvede příklady parazitických zástupců - objasní na příkladech způsoby adaptace živočichů k parazitickému způsobu života - charakterizuje typické projevy, znaky a orgány podkmenů, tříd a významných zástupců - pozná a pojmenuje významné taxony strunatců a jejich typické zástupce - objasní základní fylogenetické vztahy mezi třídami suchozemských obratlovců - popíše a vysvětlí fylogenetický vývoj člověka - popíše stavbu a funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav - vysvětlí vztahy mezi procesy probíhajícími ve vlastním těle - charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru	Biologie živočichů - vybrané kapitoly z biologie živočichů (prohloubení učiva) - významné skupiny bezobratlých živočichů - významné skupiny strunatců Biologie člověka - fylogeneze a ontogeneze člověka - orgánové soustavy – fyziologie a morfologie	EV - Problematika vztahů organismů a prostředí Zeměpisný seminář 4. ročník VMGES Žijeme v Evropě (referáty a jejich hodnocení – význační Evropané a jejich přínos vědě a lidstvu) Psychologie – 3. ročník OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (rozumí vlastnímu tělesnému, psychickému a sociálnímu vývoji, vztah k vlastnímu tělu a vlastní psychice) Psychologie 4. ročník

Francouzský jazyk

Charakteristika předmětu

Volitelný předmět Francouzský jazyk je dvouletý volitelný předmět, který studují především ti žáci, kteří si ve 3. ročníku a 4. ročníku zvolili jazykové zaměření.

Je určen žákům vyššího stupně osmiletého gymnázia i žákům čtyřletého gymnázia.

Žáci si mají osvojit francouzský jazyk tak, aby plynule četli francouzský text se správnou výslovností, porozuměli hlavním myšlenkám písemného textu, domluvili se v nejběžnějších životních situacích (v restauraci, v dopravě, ve městě, ...), podali informace o sobě, své rodině, o naší společnosti a vyjádřili se písemně formou dopisu, popisu a vypravování s použitím správných gramatických tvarů a vhodné slovní zásoby.

Rozvržení hodinové dotace v jednotlivých ročnících

3. ročník: 2 hodiny týdně

4. ročník: 2 hodiny týdně

Organizační vymezení předmětu

Výuka francouzského jazyka probíhá ve specializované učebně vybavené moderní technikou, dále je doplněna vycházkami, exkurzemi, besedami, hrami. aktuálními výukovými aplikacemi (quizizz, kahoot, ...), materiály z internetu (video, audio, různé aktivity zaměřené na slovní zásobu či gramatiku).

Aktuální používané učebnice upřesňuje příloha č. 6 ŠVP Gymnázia Vysoké Mýto.

V předmětu jsou realizována průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

Učitel:

- zadáváním samostatné práce vede žáky k samostatnému vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů (učebnice, internet, literatura, mapa)
- dohlíží na soustavnou domácí přípravu, která směřuje jak k osvojení správných učebních návyků, tak zejména k nezbytné fixaci slovní zásoby
- hodnotí práci žáků a napomáhá rozvíjet jejich kritický postoj k vlastní práci

- výběrem vhodných tematických celků vede žáky k osvojení důležitých poznatků, na jejichž základě dokážou samostatně a správně komunikovat v cizím jazyce

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- modeluje různé komunikační situace, v nichž se žák může v realitě ocitnout a podněcuje k využívání fantazie, intuice a představivosti při jejich řešení
- výběrem vhodných cvičení vede žáky k rozpoznání problémů a pomáhá navrhovat jejich řešení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- navozováním vhodných komunikačních situací vede žáka k otevřenosti, k tomu, aby při slovním projevu dokázal odlišit podstatné formace od nepodstatných, aby své poznatky dokázal srozumitelně prezentovat a obhájit v diskusi
- nacvičuje s žáky vystupování před kolektivem nebo rodilým mluvčím

Kompetence sociální a interpersonální

Učitel:

- zadáváním týmové práce vede žáky k respektování schopností a potřeb ostatních členů kolektivu, podporuje aktivitu žáků, ochotu při řešení problémů a dobré interpersonální vztahy

Kompetence občanská

Učitel:

- sledováním aktuálního dění ve frankofonních zemích podporuje zájem žáků o společenské a politické události a vytváří v žácích pocit občanské zodpovědnosti

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- zadáváním úkolů vede žáky k systematické práci
- zejména stálou hodnotící podporou a pozitivním přístupem pomáhá zvyšovat sebevědomí žáka k ústní komunikaci v jazyce

Osnovy pro francouzský jazyk	3. ročník	Strana 1
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
Žák: INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI - vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů - s jistotou a mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků - žák umí použít gramatické prvky probírané v daném ročníku - rozumí pokynům učitele - používá zdvořilostní fráze (pozdraví, poděkuje, omluví se, požádá, ...) - umí se představit a představit druhou osobu - hovoří o rodině, o svých přátelích - umí se dotázat na jméno, národnost, profesi, věk, stav, bydliště - pohovoří o svých zájmech - identifikuje osoby a věci - vyjádří číselky do 1 000 000 - vyjádří čas a datum (den, měsíc, rok, roční období) - dokáže vyplnit dotazník	JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE - abeceda - fonetická pravidla (výslovnost souhlásek, samohlásek, polosamohlásek, nosovek, melodie, rytmus, přízvuk) - pravopisná pravidla (diakritika) - člen určitý a neurčitý - spojení členu určitého s předložkou DE (du, de l', de la, des) a À (au, à l', à la, aux) - tvary podstatných a přídavných jmen v mužském, ženském rodě a množném čísle - předložky místa - přítomný čas pravidelných sloves na – ER. -IR - nepravidelná slovesa v přítomném čase (être, avoir, faire, aller, comprendre, connaître, venir, voir, dire, écrire, ouvrir) - blízká budoucnost - rozkazovací způsob - vazba il y a - zvrtná slovesa - tvoření záporu a otázky - základní číselky 1 – 1 000 000, řadové č. - ukazovací a přivlastňovací zájmena - osobní zájmena - přivlastňovací zájmena - tázací zájmena - vyjadřování hodiny a data	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - mezilidské vztahy - poznávání lidí - rodina a vztahy mezi jejími členy - kamarádství - Morálka všedního dne - pozdravy, zdvořilostní formulace - pravidla slušné komunikace - Sociální komunikace - komunikace v různých situacích - dialog - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - organizace vlastního času - plánování učení a studia - stanovení osobních cílů - plány do budoucna MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů - Svátky EV Člověk a životní prostředí - život a orientace ve městě - naše obec - životní styl, denní aktivity, vztah člověka k prostředí, pobyt v přírodě

Osnovy pro francouzský jazyk	3. ročník	Strana 2
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- orientuje se ve městě, popíše směr cesty - popíše svůj denní režim i denní aktivity druhých osob - napíše vzkaz, jednoduchý osobní dopis	KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ Postoj, názor, stanovisko – souhlas, nesouhlas, prosba Emoce – libost, nelibost, zájem, nezájem, strach Morální postoje – omluva, poděkování Kratší písemný projev – pozdrav, vzkaz, jednoduchý osobní dopis Čtený či slyšený text – nekomplikované a logické texty, texty informační, popisné Samostatný ústní projev – popis, krátké oznámení, reprodukce kratšího textu Interakce – neformální rozhovor Informace z médií – internet, audionahrávky, videonahrávky	VMEGS - Vzdělávání v Evropě a ve světě (možnosti vzdělávání a studia v zahraničí) Český jazyk – srovnávání s mateřským jazykem (průběžně) Cizí jazyk Tělesná výchova – sporty Hudební výchova – francouzské písně Zeměpis – národy a národnosti světa, geografie (průběžně)

Osnovy pro francouzský jazyk	3. ročník	Strana 3
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
	TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE Oblast veřejná – divadlo, kino, programy Oblast osobní – rodina a její společenské vztahy, přátelé, příbuzní, jednoduché vybavení pro sport a zábavu, život na venkově a ve městě, svátky Oblast osobnostní – koníčky, zájmy Oblast pracovní – zaměstnání, běžné profese Oblast společenská – sport Oblast vzdělávací – škola, učebny, školní prostory, učitelé, pomocný personál, vybavení školy, školní pomůcky, významné školní dny a události, výuka, domácí úkoly Rodina, domov Naše škola, naše třída, předměty Volný čas, sporty Čas, roční období, počasí, svátky Město Můj denní program REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA Geografické zařazení Francie, Evropská unie, francouzsky mluvící země naši sousedé, některá velká města Svátky Významné osobnosti	

Osnovy pro francouzský jazyk	4. ročník	Strana 4
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI - rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů	JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE GRAMATIKA - dělivé členy - vyjádření množství - nepravidelná slovesa savoir, vouloir, pouvoir, devoir, partir, dormir, descendre, recevoir - minulý čas – passé composé - stupňování přídavných jmen a příslovčí - přivlastňovací zájmena - ukazovací zájmena - zájmena v předmětu přímém a nepřímém - vyjádření trvání, příčiny a důvodu - blízká budoucnost - přímá a nepřímá řeč LEXIKOLOGIE – ustálená slovní spojení složené, předložky	MV - Média a mediální produkce - Mediální produkty a jejich významy - Účinky mediální produkce a vliv médií (role médií v zálibách mládeže, role médií ve společnosti) MKV Multikulturalita - volný čas a aktivity různých skupin lidí v různých zemích - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (francouzský tisk, rozhlas, televize, film) VMEGS - Žijeme v Evropě EV - Člověk a životní prostředí (naše obec, náš životní styl) OSV - Sociální komunikace (žebříček hodnot, volný čas s kamarády, zdvořilostní formulace, pravidla slušné komunikace, respekt k názoru druhému)

Osnovy pro francouzský jazyk	4. ročník	Strana 5
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata - formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně – logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma - sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek - jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související - shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace - využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma	KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ Postoj, názor, stanovisko – přijetí, odmítnutí, potřeba, nutnost, možnost, nemožnost Morální postoje – odpuštění, pochvala, pokárání, lítost, přiznání Kratší písemný projev – vzkaz, pozvání, přání, blahopřání, poděkování, omluva Delší písemný projev – stručný popis Čtený či slyšený text – jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty, texty informační, popisné Samostatný ústní projev – popis, srovnání, vyprávění, krátké oznámení, reprodukce kratšího textu Interakce – formální i neformální rozhovor, diskuse informace z médií – rozhlas, televize, internet, film, audionahrávky, videonahrávky, telefon	Tělesná výchova – sporty oblíbené u nás a ve Francii (průběžně) Zeměpis Dějepis Český jazyk – srovnávání s mateřským jazykem (průběžně) Další cizí jazyk – srovnávání s dalším cizím jazykem, který žák studuje (průběžně) Hudební výchova – francouzská hudba a písně (průběžně)

Osnovy pro francouzský jazyk	4. ročník	Strana 6
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Očekávané výstupy žák - vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů - s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků - plánuje si zábavný program na odpoledne, zítřek, víkend, ... v blízké budoucnosti - napíše pozvánku, přijme ji nebo odmítne - pochopí problém a vysvětlí ho - je schopen poradit při řešení problému - používá slovní zásobu v oblasti jídla - hovoří o stravovacích zvyklostech - objedná si jídlo a pití v restauraci - popíše činnost (cestu, ...) v minulosti - popíše přípravu na cestu - zajistí si vybraný druh dopravy - požádá o vysvětlení a také ho podá - hovoří o počasí - popíše místo	TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE oblast veřejná – služby, obchody, nákupní střediska, veřejná doprava, běžné události, trhy, zboží, nálepky, restaurace, jídelničky, veřejná doprava, jízdní řády oblast pracovní – orientační značení, zaměstnání běžné profese oblast osobní – život mimo domov: hotel, dovolená oblast osobnostní – názory a postoje k blízkému okolí, zájmy, koníčky oblast společenská – média, sport Jídlo Zájmy mladých Plány na zítřek, víkend, ... Cestování, dopravní prostředky Počasí Nákupy, placení, oblečení, barva Bydlení REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA Jídlo, stravovací návyky, restaurace ve Francii Volný čas mladých Francouzů Regiony Francie	

Osnovy pro francouzský jazyk	4. ročník	Strana 7
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
- umí porovnávat - nakoupí a zaplatí v obchodě nebo na Internetu - zeptá se na produkt, na cenu, velikost, barvu, možnost vyzkoušení, ... - hovoří o výběru oblečení nebo výběru dárku - hovoří o zaměstnání - popíše byt nebo dům a jejich okolí - domluví si svhůzku		

Fyzikální seminář

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Fyzikální seminář** patří do volitelných předmětů, které jsou určeny pro žáky čtvrtého ročníku, kteří si zvolili přírodovědné nebo technické zaměření.

Výuka je koncipována následovně: učivo astrofyziky, řešení úloh z VŠ přírodovědného a technického směru, opakování fyzikální problematiky dle zájmu žáků užitím dostupné středoškolské matematiky.

Rozvržení hodinové dotace v jednotlivých ročnících

4. ročník: 2 hodiny týdně

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá ve specializované učebně vybavené audio a video technikou.

Aktuální používané učebnice upřesňuje příloha č. 6 ŠVP Gymnázia Vysoké Mýto.

V předmětu jsou realizována průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

Učitel

- pracuje s žáky tak, aby si osvojili důležité poznatky z vybraných tematických okruhů a na jejich základě poznávali význam a přínos fyziky pro život a činnosti člověka a pro rozvoj moderních technologií a ochranu životního prostředí
- zadáním samostatné práce rozvíjí v žácích schopnost vyhledávat a získávat informace z různých informačních zdrojů, samostatně pozorovat, experimentovat a měřit, získané výsledky porovnávat, zpracovávat a vyhodnocovat
- formou diskuse žáky nutí informace kriticky hodnotit a ověřovat z různých hledisek, ze získaných výsledků vyvozovat závěry
- umožní průběžným hodnocením výsledků práce žáků posoudit jejich pokroky při učení, ujasnit si obtíže a rezervy své přípravy

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- demonstrací fyzikálního jevu nebo děje vede žáky k tomu, aby na základě pozorování a dosavadních vědomostí a zkušeností vyslovili hypotézu, vymezili pravidla pro její ověření, sami sestavili experiment, zpracovali získané údaje a vyvodili závěry
- formou skupinové práce vštěpuje žákům schopnost nabyté poznatky a dovednosti využívat při řešení fyzikálních problémů a úloh, nacházet různé způsoby řešení a vyhodnocovat je z různých hledisek
- pomocí orientačního zkoušení a testů ověřuje, zda žáci osvědčené postupy aplikují při řešení obdobných problémových situací

Kompetence komunikativní

Učitel

- formou diskuse na dané téma vede žáky ke schopnosti jasně a logicky formulovat svůj názor či hypotézu, vhodně argumentovat, vyslechnout názory ostatních, vést dialog
- ústním prověřováním nabytých vědomostí zjišťuje, zda se žáci vyjadřují pomocí zavedených odborných pojmů, rozumí různým typům textů, obrazových materiálů a jiných informačních a komunikačních prostředků
- zadáním samostatné práce motivuje žáky k využívání multimédií pro studijní účely

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zadáním skupinového úkolu vede žáky k respektování zájmů skupiny, k pochopení potřeby efektivní spolupráce pro úspěšnou práci
- zhodnocením výsledků práce skupiny vede žáky k tomu, aby si uvědomili užitečnost přijetí pravidel práce ve skupině a řízení se jimi, aby si vážili výsledků práce skupiny i své vlastní práce

Kompetence občanské

Učitel

- formou referátů zjišťuje, zda žáci sledují aktuální dění nejen ve vědě a technice, ale i v celém světě, a tak lépe chápou potřebu využití vědeckých poznatků ku prospěchu jedince i celé společnosti se současnou ochranou životního prostředí
- důslednou kontrolou zadaných úkolů vede žáky k zodpovědnému plnění svých povinností

Kompetence k podnikavosti

Učitel

- umožní žákovi pracovat s nejrůznějšími pomůckami a přístroji v rámci laboratorních prací, a tím posiluje jeho zručnost
- v prostředí otázek a odpovědí vede žáka k aktivnímu vztahu k dění okolo něho, k rozvíjení osobního a odborného potenciálu
- důsledným vyžadováním plnění úkolů a dodržování pracovních povinností vytváří pocit zodpovědnosti
- zadává a kontroluje dlouhodobější a domácí práce a tím připravuje žáky na soustavnou aktivní práci, tvořivost a kladné přijímání inovací

Učební osnovy pro fyzikální seminář	4. ročník	Strana 1
Očekávané školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata, poznámky
Žák: - řeší úlohy z předchozích ročníků PZ na obory VŠ technického a přírodovědného zaměření - skloubí řešení fyzikálních úloh s komplexními metodami středoškolské matematiky - objasní s využitím poznanych fyzikálních zákonů pohybu těles a jejich vzájemného působení pohyby planet a dalších objektů sluneční soustavy - porovná vznik, stavbu a možný vývoj hlavních druhů hvězd - využívá poznané fyzikální zákony k objasnění mořského přílivu a odlivu, polární záře a mechanismu zatmění Měsíce a Slunce	1. ŘEŠENÍ ÚLOH Z VŠ PŘÍRODOVĚDNÉHO A TECHNICKÉHO SMĚRU 2. OPAKOVÁNÍ FYZIKÁLNÍ PROBLEMATIKY DLE ZÁJMU ŽÁKŮ UŽITÍM DOSTUPNÉ STŘEDOŠKOLSKÉ MATEMATIKY - komplexní pohled na fyzikální problematiku z úhlu maturity a přijímacích zkoušek na VŠ 3. ASTROFYZIKA - sluneční soustava, vesmír	návaznost na učivo VG OSV - Spolupráce a soutěž (průběžně) VMEGS - Vzdělání ve světě a v Evropě EV - Člověk a životní prostředí (průběžně) MV - Uživatelé (průběžně)